

Beleid Veiligheid & Gezondheid

Alblasserdam
Juni 2026

VOORWOORD

Middels het beleid Veiligheid en Gezondheid willen we u informeren over de werkwijze van de Kiekeboe op het gebied van veiligheid en gezondheid.

Kiekeboe
Reformatorische Peuterspeelzaal

De Kiekeboe

Ferdinand Bolstraat 8
2951 SB Alblasterdam

Contactpersoon: Annemarie de Wolf
Telefoonnummer: 06 58801082

E-mail: annemarie@psz-kiekeboe.nl

Website: <https://psz-kiekeboe.nl/>

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord.....	2
Inhoudsopgave.....	3
Inleiding.....	5
Hoofdstuk 1: Missie en visie.....	6
1.1 Onze missie t.a.v. veiligheid en gezondheid	6
1.2 Onze visie t.a.v. veiligheid en gezondheid	6
1.3 Onze doelen t.a.v. veiligheid en gezondheid	6
Hoofdstuk 2: Grote risico's per domein.....	7
2.1 Fysieke veiligheid, gezondheid en sociale veiligheid	7
2.1.1 Fysieke veiligheid.....	7
2.1.2 Gezondheid	8
2.1.3 Sociale Veiligheid	9
2.1.4 Brandveiligheid	9
2.1.5 Calamiteiten	9
2.1.6. Handelswijze grote risico's	10
Hoofdstuk 3: Omgang met kleine risico's.....	11
3.1 Kleine Fysieke risico's:	11
3.2 Kleine emotionele risico's	12
3.3 Werkwijze kleine risico's per domein	12
3.3.1 Werkwijze t.a.v. kleine risico's binnen het domein fysieke veiligheid	12
3.3.2 Werkwijze t.a.v. kleine risico's binnen het domein gezondheid	12
3.3.3 Werkwijze n.a.v. kleine risico's domein sociale veiligheid.....	13
Hoofdstuk 4: Grensoverschrijdend gedrag	14
Hoofdstuk 5: Het vierogenprincipe en de achterwachting	15
5.1 Het vierogenprincipe	15
5.2 De achterwachting.....	15
Hoofdstuk 6: EHBO	16
Hoofdstuk 7: Beleidscyclus en actieplan	17
Hoofdstuk 8: Communicatie en afstemming intern en extern	18
Bijlage 1: Jaarplanning procedures en protocollen	19
Bijlage 2: Ongevallen registratie.....	22
Bijlage 3: Werkafspraken hygiëne	24
Bijlage 4: Werkafspraken veiligheid	27

Bijlage 5: Protocol vermissing.....	32
Bijlage 6: Protocol Ontruimingsplan	35
Bijlage 7: Protocol Geneesmiddelen en medisch handelen	36
Bijlage 8: Gedragsprotocol.....	40
Bijlage 9: Protocol voeding	45
Bijlage 10: Protocol buitenspelen	47
Bijlage 11: Toegangsbeleid	49
Bijlage 12: Hitteprotocol	50

INLEIDING

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van peuterspeelzaal Kiekeboe, locatie Alblasserdam; een peuterspeelzaal (2 - 4 jaar) van maximaal 16 kinderen.

Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe wij op onze locatie werken. Met als doel de kinderen, pedagogisch medewerkers en pedagogisch medewerkers in opleiding een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

Om tot dit beleidsplan te komen hebben wij informatie genomen uit de huidige procedures, protocollen en het werkplan. Centraal staat of de huidige manier van werken leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving. Indien noodzakelijk zijn er maatregelen opgesteld voor verbetering.

Het bestuur van de locatie is eindverantwoordelijke voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle professionals zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er tijdens elk teamoverleg een thema, of een onderdeel van een thema, over veiligheid of gezondheid op de agenda staan (zie bijlage 1, jaarplanning). Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven wij scherp zicht houden op onze werkwijzen en kunnen wij bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

Voor ouders is dit plan net als het Pedagogisch Beleidsplan terug te vinden op de website van de Kiekeboe. Dit plan is opgesteld voor 2026 en wordt aan het einde van dit jaar geëvalueerd. Als tijdens de looptijd blijkt (vanuit de praktijk en/of aanvullende eisen van binnen of buiten de organisatie) dat dit plan bijgesteld moet worden, zal tussentijds een nieuwe versie opgesteld worden.

HOOFDSTUK 1: MISSIE EN VISIE

1.1 ONZE MISSIE T.A.V. VEILIGHEID EN GEZONDHEID

Peuterspeelzaal Kiekeboe Alblasterdam vangt kinderen op in een veilige en gezonde omgeving door:

- Kinderen af te schermen van grote risico's
- Kinderen te leren omgaan met kleinere risico's
- Kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling
- Kinderen positieve aandacht te geven
- Kinderen zelfvertrouwen te geven

1.2 ONZE VISIE T.A.V. VEILIGHEID EN GEZONDHEID

Peuterspeelzaal Kiekeboe Alblasterdam staat voor opvang waar gewerkt wordt vanuit liefde voor elkaar waarbij er een belangrijke bijdrage wordt geleverd aan de ontwikkeling, opvoeding en verzorging van kinderen. Het blijven uitdagen van kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarvan een belangrijk onderdeel. Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving vormt de basis. De belangrijke onderwerpen met betrekking tot veiligheid en gezondheid worden in dit beleid uitgewerkt.

1.3 ONZE DOELEN T.A.V. VEILIGHEID EN GEZONDHEID

Vanuit de wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang creëren wij een beleid ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

1. Het bewustzijn van mogelijke risico's;
2. Het voeren van een goed beleid op grote risico's;
3. Het gesprek hierover aangaan met elkaar en met de externe betrokkenen;
4. Alle informatie of verwijzingen daarnaar met betrekking tot veiligheid en gezondheid, binnen handbereik en overzichtelijk in één document voor medewerkers en ouders van de Kiekeboe.

Dit alles met als doel, een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

HOOFDSTUK 2: GROTE RISICO'S PER DOMEIN

2.1 FYSIEKE VEILIGHEID, GEZONDHEID EN SOCIALE VEILIGHEID

In de kinderopvang onderscheiden we grote risico's in de volgende drie domeinen; fysieke veiligheid, gezondheid en sociale veiligheid.

Om die drie domeinen continu te toetsen en daarop te handelen werken we met het management Gezondheid en Veiligheid. Uit dit management gebruiken we de inventarisatielijst om de risico's in de verschillende ruimtes in kaart te brengen. Dit wordt 2x per jaar ingevuld door de pedagogisch professionals in de ruimtes zelf. Deze inventarisatielijsten worden ingeleverd bij de locatiemanager die aan de hand van de inventarisatie de grote en kleine risico's in kaart brengt, dit verwerkt tot een plan van aanpak. Dit wordt tweejaarlijks besproken en geëvalueerd tijdens de teamvergaderingen.

2.1.1 FYSIEKE VEILIGHEID

Het domein fysieke veiligheid wordt gewaarborgd middels de volgende procedures:

- Het Pedagogisch Beleidsplan, hierin zijn o.a. de huisregels opgenomen;
- Protocollen en procedures uit de bijlages zoals het protocol buitenspelen zijn opgenomen.

Daarnaast hebben wij veiligheidsmaatregelen getroffen en zijn er maatregelen getroffen in de ruimte van de peuterspeelzaal. Deze zijn terug te vinden in bijlage 3 en 4; werkafspraken hygiëne en veiligheid. Deze procedures worden met het team besproken, geëvalueerd en zo nodig aangepast, zie jaarplanning bijlage 1.

Een aantal voorbeelden van grote risico's uit de praktijk zijn:

- *Vermissing.* Genomen maatregelen zijn:
 - Zowel de deur van de groepsruimte als de buitendeur zijn zoveel als mogelijk gesloten.
 - Het kind is nooit zonder toezicht van een pedagogisch medewerker.
 - Het buitenhek wordt tijdens het buitenspelen afgesloten (op slot gedaan).
 - Kinderen mogen niet zonder toezicht naar buiten.
 - De kinderen worden op het schoolplein opgehaald, terwijl de pedagogisch medewerkers toezicht houden.
 - Indien een kind is weggelopen gaat het protocol vermissing in. Zie bijlage 5.
- *Verbranding.* Genomen maatregelen zijn:
 - Hete dranken worden buiten bereik van kinderen geplaatst.
 - De waterkoker en het koffiezetapparaat staan achter op het aanrecht zodat de kinderen er niet bij kunnen. De waterkoker wordt altijd leeggegoten, zodat er geen warm water in blijft staan.
 - In de zomermaanden worden de kinderen ingesmeerd, het hitteprotocol wordt hierbij toegepast. Zie bijlage 12.
- *Verstikking.* Genomen maatregelen zijn:

- De pedagogisch professionals controleren of speelmateriaal geschikt is voor de kinderen. Klein speelmateriaal wordt hoog opgeborgen of in een afsluitbare kast, en alleen onder begeleiding meegespeeld.
- De koortjes bij het raam worden hoog aan het haakje weggehangen.
- De tomaten en druiven worden altijd in 4 stukjes gesneden.
- *Kind blijft niet in de groepsruimte.* Genomen maatregelen zijn:
 - Kind gaat nooit zonder pedagogisch professional de groepsruimte uit.
 - De deur van de groepsruimte is zoveel als mogelijk gesloten.
- *Vinger tussen de deur.* Genomen maatregelen zijn:
 - Het plaatsen van beschermende strips.

2.1.2 GEZONDHEID

Het domein gezondheid wordt gewaarborgd middels de volgende procedures:

- Het Pedagogisch Beleidsplan, hierin zijn o.a. de huisregels opgenomen;
- Protocollen en procedures uit de bijlages waarin hoest- en niesdisciplines, handhygiëne etc. zijn opgenomen.

Daarnaast hebben wij veiligheidsmaatregelen getroffen en zijn er maatregelen getroffen in de ruimte van de peuterspeelzaal. Alle werkafspraken zijn beschreven en terug te vinden in bijlage 3; werkafspraken hygiëne en bijlage 4; werkafspraken veiligheid. Deze procedures worden met het team besproken, geëvalueerd en zo nodig aangepast, zie jaarplanning bijlage 1.

Kiekeboe Alblasserdam werkt met de KIDDI-website. Daarop staat informatie over infectieziekten bij kinderen, te treffen maatregelen en dagelijkse hygiëne. Ook wordt hierin beschreven wanneer een infectieziekte gemeld moet worden bij de GGD (Gemeentelijke GezondheidsDienst). Wanneer de website aangeeft dat er overgegaan moet worden tot melden bij de GGD dan zullen de pedagogisch professionals of locatiemanager een melding doen bij de GGD.

Een aantal voorbeelden van grote risico's uit de praktijk zijn:

- Overdracht ziektekiemen. Genomen maatregelen zijn:
 - De pedagogisch professionals leren kinderen hoest- en nies disciplines aan.
 - De kinderen gaan onder begeleiding van een pedagogisch professional naar het toilet, zij zien erop toe en ondersteunen bij het zorgvuldig wassen van de handen.
- Binnenmilieu. Genomen maatregelen zijn:
 - Er is een thermometer en CO2 meter aanwezig om de kwaliteit van het binnenmilieu te controleren. Deze worden dagelijks door de pedagogisch professionals gecontroleerd.
 - De ruimte wordt vooraf en na aanvang van de opvang gelucht middels het openen van ramen en deuren.

2.1.3 SOCIALE VEILIGHEID

Het domein sociale veiligheid voor kinderen 0-13 jaar wordt gewaarborgd middels de volgende procedures:

- Het Pedagogisch Beleid (hierin zijn o.a. de huisregels opgenomen);
- De observatiemethode;
- De Meldcode.

Daarnaast is er een gedragsprotocol. Dit protocol omschrijft de werkwijze ten aanzien van grensoverschrijdend gedrag van kinderen naar pedagogisch professionals en ouders naar pedagogisch professionals, dit protocol is opgenomen in bijlage 8; Gedragsprotocol. De procedures worden met het team besproken, geëvalueerd en zo nodig aangepast, zie jaarplanning bijlage 1.

Een aantal voorbeelden uit de praktijk zijn:

- *Grensoverschrijdend gedrag van een pedagogisch professionals*. Genomen maatregelen zijn:

Uitvoering van het vierogenprincipe, zie hoofdstuk 4.

- *Kindermishandeling*. Genomen maatregelen zijn:

Kennis en toepassing van meldcode en protocol kindermishandeling.

De zorgstructuur van de school is beschikbaar voor de peuterspeelzaal en daarmee ook de expertise van de intern begeleider.

2.1.4 BRANDVEILIGHEID.

De locatie maakt gebruik van de ontruimingsplattegrond en ontruimingsplan (zie bijlage 6) die opgesteld en verzorgd is door de basisschool. Zo ook de brandblusmiddelen en brandalarminstallatie.

Dit plan wordt jaarlijks geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. De verantwoording hiervoor ligt bij de basisschool.

Er is een jaarlijkse controle door de brandweer. De brandweer test of de brandalarminstallatie naar behoren werkt, of de vluchtroutes vrij zijn en de verlichting van de nooduitgang bordjes naar behoren werken. De verantwoording hiervoor ligt bij de basisschool.

2.1.5 CALAMITEITEN

Calamiteitenoefening vindt 1 keer jaarlijks samen met basisschool plaats. Ook oefenen wij 1 keer per jaar alleen met de peuterspeelzaal.

De oefening met school wordt geëvalueerd samen met basisschool. De oefening wordt geëvalueerd door middel van het opstellen van een verslag. In dit verslag beschrijven wij o.a.: de datum, het tijdstip die nodig was van ontruimen, wie had de leiding, waar was de brand, wat was de route, wat ging goed, wat kon beter, waren alle spullen zoals presentielijst en

telefoon meegenomen etc. Uitkomsten worden daarna in een groepsoverleg besproken om van te leren voor de volgende keer.

2.1.6. HANDELSWIJZE GROTE RISICO'S

Indien er onverhoopt een incident plaatsvindt welke zijn benoemd als mogelijk risico in de risico- inventarisatie volgen wij hiervoor een vaste procedure die hieronder kort zal worden toegelicht.

1. De EHBO-er wordt ingeschakeld ter beoordeling van het incident en eventuele behandeling van het kind/de kinderen.
2. Er wordt, indien nodig, contact opgenomen met externe partijen zoals de huisarts/112 wordt gebeld en de ouders worden ingelicht.
3. Er vindt een evaluatie plaats naar aanleiding van het ongeval en betrokkenen worden geïnformeerd. Actieplannen worden indien nodig bijgewerkt.
4. Formulier 'Ongevallen Registratie' wordt ingevuld indien de EHBO-er is ingeschakeld of overige externe partijen, zie bijlage 2.
5. Tijdens het invullen van een nieuwe risico-inventarisatie (2 x per jaar) worden de ongevallen formulieren geëvalueerd door de teamleidster. Hierbij wordt bekeken of de actieplannen voortkomend uit het ongeval voldoende zijn uitgevoerd en/of er nog aanpassingen noodzakelijk zijn.

HOOFDSTUK 3: OMGANG MET KLEINE RISICO'S

3.1 KLEINE FYSIEKE RISICO'S:

Onze missie is om de kinderen die bij de Kiekeboe komen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. We proberen ziekte of ongelukken als gevolg van een bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed te voorkomen. Echter met over-bescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook niet veel goeds. Daarom beschermen we kinderen tegen onaanvaardbare risico's en werken we dagelijks met aanvaardbare risico's. Een bult, een schaafwond, een val over speelgoed is dagelijkse kost. Deze dingen ervaren kinderen in de thuissituatie en bij de Kiekeboe in het spel ook. Sterker nog, er zitten zelfs positieve kanten aan deze ongelukjes.

- Het heeft een positieve invloed op de fysieke gezondheid.
- Het vergroot het zelfvertrouwen, de zelfredzaamheid en het doorzettingsvermogen.
- Het vergroot de sociale vaardigheden.

Leren omgaan met deze risico's is erg belangrijk voor kinderen. Door het ervaren van risicovolle situaties tijdens het spelen ontwikkelen kinderen risicocompetenties. Ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afweging te maken wanneer een risicovolle situatie zich voordoet. Het nemen van risico is een onderdeel voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'Ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dat vergroot weer de onafhankelijkheid en het zelfvertrouwen. Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen conflicten beter oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes. Bewegingen die veel voorkomen bij het spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor de kinderen maar ook van essentieel belang voor de motorische vaardigheden, balans en coördinatie.

Al jong begrijpen kinderen dat bepaalde dingen wel of niet mogen. Pas vanaf de leeftijd van gemiddeld 2 jaar kun je kinderen echt leren omgaan met diverse kleine risico's, omdat ze dan verbinding van afspraken in relatie tot het risico leren begrijpen. Vanaf een jaar of twee kun je dus afspraken maken met de kinderen om kleine risico's te voorkomen. Deze afspraken zijn o.a. terug te vinden in de huisregels en worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Kinderen leren vooral d.m.v. observeren en ervaren. Het blijft voor de pedagogisch medewerkers vooral een kwestie van herhalen en goed voorbeeld geven.

Kleine risico's kunnen ook voorkomen door gebreken en defecten in de omgeving van het kind. Bijvoorbeeld een deurbeschermer die stuk is, of een schram door defect speelgoed. Hiervoor vullen de pedagogisch medewerkers van alle groepen 2 x per jaar een inventarisatie lijst van het veiligheids-en gezondheidsmanagement in. Deze worden ingeleverd bij de hoofdleidster, zo komen we gezamenlijk tot een nieuw plan van aanpak.

3.2 KLEINE EMOTIONELE RISICO'S

Bij Kiekeboe Alblasserdam zijn we ons ervan bewust dat kinderen ook emotionele risico's lopen. Kinderen kunnen schrikken van elkaar en van geluiden. Regelmatig wordt er een oefening met een brandalarm gedaan en sommige kinderen kunnen daar heftig op reageren. Dat geldt ook voor bladblazers of sirenes van hulpdiensten. Kinderen kunnen door schrik bepaalde angsten creëren. Dit zullen wij altijd terugkoppelen naar ouders en samen bekijken we hoe we deze angsten kunnen wegnemen of laten verminderen. Er zijn kinderen die moeite hebben met afscheid nemen. Bij de één is dit snel over en bij de ander kan dit een daadwerkelijk probleem worden. Bij Kiekeboe Alblasserdam denken wij dat dit een klein risico is maar in sommige gevallen kan ontaarden in een groot emotioneel risico.

3.3 WERKWIJZE KLEINE RISICO'S PER DOMEIN

Wij maken goede afspraken en regels met de kinderen over wat wel en niet mag en hoe wij daarmee om gaan. Vanaf 2 jaar zijn kinderen ontvankelijk voor regels en correctie en kunnen deze regels opnemen en herkennen of onthouden. Het blijft voor de pedagogisch medewerkers vooral een kwestie van herhalen en goed voorbeeld geven.

3.3.1 WERKWIJZE T.A.V. KLEINE RISICO'S BINNEN HET DOMEIN FYSIEKE VEILIGHEID

Er zijn groepsregels die voor alle kinderen gelden, deze blijven wij herhalen en aanleren. Bijvoorbeeld; wij lopen op de groep, wij spelen samen, wij luisteren naar elkaar etc. Deze regels zijn te vinden in de huisregels in het locatie specifieke werkplan.

Deze worden jaarlijks geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Deze regels zijn gemaakt aan de hand van de risico-inventarisatie. De pedagogisch medewerkers proberen deze regels zo veel mogelijk te waarborgen door ze regelmatig te benoemen en te bespreken.

Struikelen over speelgoed.	Kinderen leren speelgoed na gebruik opruimen.
Kinderen botsen tegen elkaar en meubilair.	We lopen in de groepsruimte om botsen te voorkomen.
Struikelen over drempel bij de ingang naar het peuterlokaal.	De kinderen wordt geleerd rustig te lopen binnen en te kijken waar ze lopen.

3.3.2 WERKWIJZE T.A.V. KLEINE RISICO'S BINNEN HET DOMEIN GEZONDHEID

Om de risico's t.a.v. de gezondheid te beperken leren we de kinderen hoest- en nies disciplines aan door te hoesten in hun ellenboog, hun neus af te doen met een wegwerpzakdoekje en deze ook na gebruik weg te gooien. Een goede handhygiëne is van groot belang. Zodra het kind eraan toe is leren we een goede manier van handen wassen aan. De regels zijn te vinden in bijlage 3; Werkafspraken hygiëne.

Kind komt met ongewassen handen van het toilet.	Regel: na het toilet gebruik handen wassen.
Kind hoest in het gezicht van een ander kind.	Goede hoest- en niesdiscipline aanleren: we hoesten in onze elle boog.
Kind komt in aanraking met beker van ziek kind.	Regel: Wij drinken uit onze eigen beker.

3.3.3 WERKWIJZE N.A.V. KLEINE RISICO'S DOMEIN SOCIALE VEILIGHEID

Om de risico's n.a.v. de sociale veiligheid te beperken en sociaal sterk te maken spelen we met de kinderen mee om zo het goede voorbeeld te geven. Kinderen leren dit immers tijdens het spel.

De basis van gewenst gedrag en sociale vaardigheden aanleren d.m.v. spelactiviteiten, tevens bewust zijn van eigen taalgebruik. De gewenste omgangsvormen zoals netjes dank je wel, alsjeblieft, mag ik, wilt u, gebruiken. Het is belangrijk om kinderen hierin te sturen en zelf het goede voorbeeld te geven.

Kind komt in aanraking met ongewenst gedrag	Wij troosten het kind, en bespreken helder in de ik vorm welk gedrag we willen zien.
Kind is verdrietig bij het afscheid nemen	Wij troosten het kind, benoemen de emotie van het kind.
Kind voelt zich ongemakkelijk door een ander kind	Regels: wij vertrouwen elkaar, wij helpen elkaar, wij spelen samen en wij hebben plezier.

HOOFDSTUK 4: GRENDOVERSCHRIJDEND GEDRAG

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. In het beleid moet daarom worden beschreven hoe het risico op grensoverschrijdend gedrag door zowel aanwezige volwassenen als kinderen zo veel als mogelijk wordt beperkt. Het gaat om het risico op grensoverschrijdend gedrag door pedagogisch medewerkers, pedagogisch medewerkers in opleiding, stagiairs, vrijwilligers, overige aanwezige volwassenen en kinderen. Onder grensoverschrijdend gedrag vallen zowel seksuele, fysieke als psychische grensoverschrijdingen. Het ziet bijvoorbeeld ook toe op pestgedrag van kinderen onderling.

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Op onze locatie heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht.

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt;

- Tijdens teamvergaderingen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- In het pedagogisch beleidsplan hebben wij opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is.
- Wij leren kinderen dat het belangrijk is dat zij het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren wat niet wenselijk is. Wij helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.
- Wij hanteren een gedragsprotocol, zie bijlage 8.

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en zijn ingeschreven in het Persoonsregister kinderopvang en zijn gekoppeld aan de organisatie.
- Wij werken met een vier-ogen beleid en zorgen met elkaar dat er volgens protocol wordt gewerkt.
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt op de opvang. De pedagogisch medewerkers kennen deze afspraken en handelen volgens protocol.
- Wij werken met de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, om zo vroegtijdig signalen te kunnen ondervangen.
- Medewerkers kennen de meldcode huiselijke geweld en kindermishandeling en weten hoe te handelen als er vermoeden is van kindermishandeling.
- De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling wordt jaarlijks besproken tijdens het teamoverleg.

HOOFDSTUK 5: HET VIEROGENPRINCIPE EN DE ACHTERWACHTREGELING

5.1 HET VIEROGENPRINCIPE

Om de veiligheid van kinderen te waarborgen hanteren wij het vier-ogen-principe. Dit houdt in dat de pedagogisch medewerker, de pedagogisch medewerker in opleiding, de stagiaire, de vrijwilliger of een andere volwassene de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gehoord of gezien kan worden door een andere volwassene.

Een vier-ogen-principe verkleint niet alleen het risico ten aanzien van seksueel misbruik, maar ook het risico ten aanzien van kindermishandeling in de brede zin, terwijl er tevens sneller en effectiever kan worden ingegrepen als een kind of pedagogisch medewerker iets overkomt. Het is een sociale controle, maar ook zeker een extra zorg.

Wij geven hierop middels de volgende wijze vorm aan: de peuterspeelzaal zit in een lokaal met ramen aan de kant van het plein en in de deur naar de gang. Volwassenen kunnen gemakkelijk naar binnen kijken, zowel van buiten als vanuit de gang. Omdat de peutertoiletten in het lokaal geplaatst zijn, hoeven de pedagogisch medewerkers de groep niet te verlaten als er een peuter naar de wc moet. Als een peuter naar de wc moet, wordt de toegangsdeur met een deurstopper open gehouden.

Bij het buitenspelen en het spelen in het gymlokaal werken wij ook met het vier-ogen-principe. Dat betekent, dat wanneer de groep gaat buitenspelen of naar het gymlokaal gaan, allebei de pedagogisch medewerkers meegaan.

5.2 DE ACHTERWACHTREGELING

Wanneer één van de volgende situaties zich voordoet, is achterwacht noodzakelijk en wordt dit georganiseerd:

- Er is één pedagogisch medewerker op de locatie waarbij voldaan wordt aan de Beroepskracht Kind Ratio (BKR). Een medewerker is op afroep beschikbaar en binnen 15 minuten op de locatie aanwezig.
- Er is één pedagogisch medewerker op de locatie waarbij niet voldaan wordt aan de BKR. Een tweede volwassene is op de locatie aanwezig.

Bij noodgevallen of uitval is locatiemanager Annemarie de Wolf de achterwacht.

HOOFDSTUK 6: EHBO

Er wordt er alles aan gedaan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is. Omdat we gehuisvest zijn in de school, maken we gebruik van het ontruimingsplan én de BHV-ers van de school. Er is op de peuterspeelzaal altijd een pedagogisch medewerker aanwezig met een geldig kinder-EHBO-certificaat want iedere pedagogisch medewerker is opgeleid. Mocht er dus één pedagogisch medewerker afwezig zijn dan is er altijd nog een pedagogisch medewerker aanwezig. De pedagogisch medewerkers volgen de kinder-EHBO bij instituut Livis. Om het jaar wordt er een herhaling gevolgd.

De EHBO doos is aanwezig op de peuterspeelzaal en wordt jaarlijks gecontroleerd en aangevuld door de locatiemanager: Annemarie de Wolf.

HOOFDSTUK 7: BELEIDSCYCLUS EN ACTIEPLAN

Onze beleidscyclus bestaat uit de volgende vier fasen:

1. In de eerste fase wordt de risico-inventarisatie voorbereid. In deze fase worden de inventarisatielijsten uitgereikt per groep.
2. De tweede fase kenmerkt zich door het daadwerkelijk aan de slag gaan met de risico-inventarisatie. De pedagogisch professionals vullen de inventarisatielijsten voor iedere ruimte 2 keer per jaar in. Zij gaan daarna met elkaar in overleg zodat er een overzicht ontstaat van aandachtspunten.
3. In de derde fase wordt omschreven hoe de verbeterpunten, die zijn vastgesteld tijdens fase 2, het beste aangepast kunnen worden. Deze acties worden door de locatiemanager en pedagogisch beleidsmedewerker/coach genoteerd in een actieplan.
4. Tijdens de vierde fase wordt het actieplan tijdens teamvergaderingen geëvalueerd. Hierbij wordt er gekeken of de aanpassingen hebben geleid tot verbetering.

Het doorlopen van de cyclus duurt gemiddeld 6 maanden. De voortgang van dit proces wordt regelmatig geëvalueerd tijdens de teamvergaderingen. Op basis van deze besprekingen kan het beleid Veiligheid en Gezondheid indien nodig worden aangepast. De gehele beleidscyclus heeft tot doel om over een actueel beleid Veiligheid en Gezondheid te beschikken.

Het actieplan is een los document wat standaard wordt besproken tijdens teamoverleggen. Naast het actieplan wordt er ook gewerkt met een reparatielijst, deze wordt gebruikt om de reparaties die uitgevoerd moeten worden m.b.t. de veiligheid van de kinderen en de overige klussen in kaart te brengen en te bespreken met de klusjesman/aannemer. Het actieplan en de reparatielijst worden om de twee maanden geactualiseerd. Middels deze documenten wordt tussentijds de voortgang van de te nemen acties gerapporteerd.

Borging en actualisering grensoverschrijdend gedrag

Om het beleid rondom grensoverschrijdend gedrag actueel te houden, wordt dit onderwerp minimaal één keer per jaar besproken tijdens de jaarlijkse vergadering Meldcode. Tijdens deze bijeenkomst worden de afspraken uit het beleid Veiligheid en Gezondheid en het protocol Grensoverschrijdend Gedrag gezamenlijk doorgenomen. Er wordt stilgestaan bij praktijkvoorbeelden, signalen uit de dagelijkse praktijk, eventuele meldingen of incidenten en mogelijke verbeterpunten.

Nieuwe medewerkers ontvangen tijdens hun inwerkperiode uitleg over het beleid en nemen kennis van de geldende afspraken. Indien er wijzigingen zijn in wet- en regelgeving, de werkwijze of wanneer een incident daartoe aanleiding geeft, wordt het beleid tussentijds aangepast en worden alle medewerkers hierover geïnformeerd.

Van de jaarlijkse bespreking wordt een presentielijst bijgehouden, zodat aantoonbaar is dat alle medewerkers op de hoogte zijn van de actuele afspraken. Eventuele actiepunten worden vastgelegd en meegenomen in het actieplan Veiligheid en Gezondheid. Op deze manier blijft

het onderwerp levend binnen het team en wordt de kwaliteit van het pedagogisch handelen continu bewaakt.

HOOFDSTUK 8: COMMUNICATIE EN AFSTEMMING INTERN EN EXTERN

Intern en extern betrokkenen (pedagogisch medewerkers, pedagogisch medewerkers in opleiding, stagiaires, vrijwilligers en ouder(s)/verzorger(s)).

Wij vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook allen een actieve rol hierin.

Wanneer een nieuwe pedagogisch medewerker op de locatie komt werken, zorgen wij voor een uitgebreide introductie in het beleid veiligheid en gezondheid, met indien nodig eventuele extra opleiding en instructies. Zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is. Dit doen wij door de procedures vooraf digitaal toe te sturen, zodat de nieuwe medewerker de inhoud hiervan tot zich kan nemen. Als een pedagogisch medewerker per direct wordt ingezet, dan zorgt de teamleidster ervoor dat de pedagogisch medewerker voor aanvang van haar dienst, tijd heeft om de documenten tot zich te nemen en worden de belangrijkste werkwijzen besproken en uitgelegd.

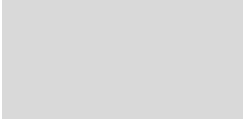
Tijdens teamvergaderingen is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's een agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Pedagogisch medewerkers worden hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar.

Wij stellen de ouders op de hoogte van de inhoud van ons beleid veiligheid en gezondheid. Wij informeren de ouders over activiteiten die wij ondernemen ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Zo zijn ouders ook direct op de hoogte van onze visie hierover. Daarnaast worden ouders via de maandelijkse nieuwsbrief op de hoogte gehouden van lopende activiteiten. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord. Wanneer deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt deze tevens in de nieuwsbrief opgenomen.

BIJLAGE 1: JAARPLANNING PROCEDURES EN PROTOCOLLEN

Maand	Actie	Wie verantwoordelijk
Januari 2026	Huis- en buitenspelregels bespreken met de kinderen	Pedagogisch medewerkers
	EHBO dozen controleren en waar nodig aanvullen	Marianne Beukers
	Reparatielijst inventariseren en klusjesman aansturen	Marianne Beukers
Februari 2026	Lezen: gedragsprotocol	Gehele team
	Reparatielijst inventariseren en klusjesman aansturen	Marianne Beukers
Maart 2026	Lezen: protocol buitenspelen	Gehele team
	Reparatielijst inventariseren en klusjesman aansturen	Marianne Beukers
April 2026	Lezen: pedagogisch beleid en werkplan	Gehele team
	Risico-inventarisatie uitvoeren in het lokaal	Gehele team
	Reparatielijst inventariseren en klusjesman aansturen	Marianne Beukers
Mei 2026	Lezen: Protocol vermissing + protocol hitte	Gehele team
	Reparatielijst inventariseren en klusjesman aansturen	Marianne Beukers
	Actieplan n.a.v. van de risico-inventarisatie opstellen	Marianne Beukers

Juni 2026	Lezen: Ontruimingsplan + protocol voeding	Gehele team
	Reparatielijst inventariseren en klusjesman aansturen	Marianne Beukers
Juli / augustus 2026	Zomervakantie	
September 2026	Huis- en buitenspeelregels bespreken met de kinderen	Pedagogisch medewerkers
	Lezen: beleid veiligheid en gezondheid	Gehele team
	Reparatielijst inventariseren en klusjesman aansturen	Teamleidster Marianne Beukers
Oktober 2026	Teamvergadering Meldcode + lezen protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag.	Mirjam Rijdsdijk Gehele team
	Risico-inventarisatie uitvoeren	Gehele team
	Reparatielijst inventariseren en klusjesman aansturen	Marianne Beukers
November 2026	Lezen: protocol geneesmiddelen en medisch handelen	Gehele team
	Actieplan invullen a.d.h.v. de ingevulde RI	Marianne Beukers
	Reparatielijst inventariseren en klusjesman aansturen.	Marianne Beukers
December 2026	Actieplan n.a.v. risico-inventarisatie wordt besproken/ geëvalueerd.	Marianne Beukers
	Lezen: toegangsbeleid	

Reparatielijst inventariseren en
klusjesman aansturen

Marianne Beukers

*De teamleidster Marianne Beukers is verantwoordelijk voor bovenstaande acties, zij bespreekt vervolgens de procedures en protocollen met de pedagogisch medewerkers tijdens de teamvergaderingen. De hoofdleidster maakt een jaarplanning voor de vergaderingen en zorgt dat alle procedures en protocollen aan bod komen.

BIJLAGE 2: ONGEVALLLEN REGISTRATIE

Datum ongeval:

Datum registratie:

Ingevuld door:

1. Welk kind was bij het ongeval betrokken?

Naam:

Geboortedatum:

Groep:

2. Waren er andere personen bij het ongeval betrokken?

☐ Nee

☐ Ja namelijk: _____

3. Waar vond het ongeval plaats?

☐ Speelplein/buiten

☐ Entree/garderobe/gang

☐ Speelruimte

☐ Keuken

☐ Kindertoilet

☐ Gymlokaal

☐ Anders namelijk: _____

4. Hoe ontstond het letsel?

☐ Ergens vanaf gevallen

☐ Gestruikeld, uitgegleden, verstapt

☐ Ergens tegenaan gebotst of gestoten

☐ Ergens door geraakt

☐ Onderling contact stoeien, bijten, slaan

☐ Gesneden, geprikt

☐ Ergens aangebrand

☐ Vergiftiging

☐ (Bijna)verdrinking

☐ Anders namelijk: _____

5. Waar was het kind mee bezig?

6. Beschrijf het ongeval in eigen woorden.

7. Wat voor letsel heeft het kind opgelopen?

- ☐ Botbreuk
- ☐ Open wond
- ☐ Schaafwond
- ☐ Kneuzing/bloeduitstorting
- ☐ Verstuiking, ontwrichting, verzwikking
- ☐ Anders namelijk:-----

8. Aan welk lichaamsdeel heeft het kind letsel opgelopen?

- ☐ Hoofd
- ☐ Nek
- ☐ Arm (inclusief schouder, sleutelbeen)
- ☐ Romp (inclusief rug)
- ☐ Been (inclusief heup)
- ☐ Anders namelijk:-----

9. Is het kind n.a.v. het ongeval behandeld?

- ☐ Nee
- ☐ Ja door:
 - ☐ EHBO-er
 - ☐ Huisarts
 - ☐ Spoedeisende-Hulpafdeling van een ziekenhuis
 - ☐ Opgenomen in een ziekenhuis
 - ☐ Andersnamelijk:-----

10. Kan het ongeval in de toekomst voorkomen worden?

- ☐ Nee, omdat-----
- ☐ Ja door -----

BIJLAGE 3: WERKAFSPRAKEN HYGIËNE

Ieder mens draagt ontelbare al dan niet ziekmakende micro-organismen bij zich. Om verspreiding van deze micro-organismen tegen te gaan, is goede persoonlijke hygiëne belangrijk. Binnen Royal Kids Home wordt er gewerkt volgens de hygiëne richtlijnen voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang opgesteld door het RIVM. In deze bijlage lichten wij een aantal richtlijnen toe die wij dagelijks gebruiken. Voor alle richtlijnen verwijzen wij naar: [Hygiënerichtlijn voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang | RIVM](#).

1. Handhygiëne

Ziektekiemen worden veelal via de handen overgedragen. Een goede handhygiëne is één van de meest effectieve manieren om besmettingen te voorkomen.

Wanneer moet je de handen wassen?

- VOOR het aanraken en bereiden van voedsel en eten daarvan
- VOOR wondverzorging (het aanbrengen van zalf en/of crème)
- NA hoesten, niezen en snuiten
- NA toiletgebruik
- NA het verschonen van het kind
- NA contact met lichaamsvocht
- NA het buiten spelen
- NA het spelen in het gymlokaal
- NA het spelen in de zandbak
- NA het aanraken van dieren
- NA schoonmaakwerkzaamheden
- NA contact met vuile was of afval
- NA het aaien van dieren

LET OP: Wees extra zorgvuldig met de handhygiëne, als een pedagogisch medewerker ziek is.

Handen wassen doe je als volgt:

- Gebruik stromend water
- Neem vloeibare zeep op natte handen
- Zorg dat de hele hand gewassen wordt en spoel daarna de handen goed schoon
- Droog de handen met een schone droge handdoek of gebruik papier.

Aanvullende maatregelen voor goede handhygiëne:

- Houd de nagels kort en schoon.
- Draag geen nagellak, nagelversieringen en/of kunstnagels aan de nagels. Hieronder vallen ook gel- en acrylnagels.

Billenzalf smeren doe je als volgt:

- Pak een tissue en wikkel deze om de toppen van je vingers. Doop de met de tissue omwikkelde vingers in de billenzalf en smeer het dan met de tissue op de billen. Gooi daarna de tissue meteen weg. Heb je te weinig zalf, pak dan gewoon weer een nieuwe tissue. Hergebruik nooit dezelfde tissue.

Gebruik van handschoenen

- Gebruik altijd handschoenen in geval van aanraking met bloed en/of lichaamsvocht
- Gebruik altijd handschoenen voor wondverzorging
- Gebruik altijd handschoenen voor het aanbrengen van crème of zalf
- Gebruik altijd handschoenen bij de verschoning van de kinderen.

2. Hoest- en niesdisciplines

Richting de kinderen wordt de volgende regel gehanteerd: Als wij moeten hoesten en niezen houden wij de binnenkant van onze elleboog voor onze mond.

Door niezen en hoesten worden ziektekiemen in onzichtbare speekseldeeltjes verspreid in de lucht. Wanneer de hand voor de mond gehouden wordt, kan daarna besmetting optreden door de besmette handen. Bij de kinderen komen ziektes als kinkhoest en waterpokken voor. Deze worden verspreid via kleine, in de lucht zwevende, vochtdruppeltjes afkomstig uit de neus- en keelholte van het zieke kind. Door alert te zijn op de hoesthygiëne kan worden voorkomen dat kinderen onnodig ziek worden. Corrigeer kinderen in hun gedrag, ook met betrekking op snottebellen. Ververs zakdoeken na elk gebruik. Hergebruik zakdoeken nooit!

3. Verschonen sanitair

In principe is het niet nodig het verschoonkussen te desinfecteren. Zorgvuldig huishoudelijk schoonmaken is voldoende. Na elk verschoonbeurt dient het verschoningskussen schoongemaakt te worden met allesreiniger. Alleen bij vervuiling met bloed, ontlasting of bloederige diarree moet gedesinfecteerd worden met alcohol 70%. Let op: Verschonen gebeurt alléén op het aankleedkussen, dus niet op de bank, vloer e.d.! Zodra het aankleedkussen beschadigingen vertoont, wordt deze vervangen. Aan het eind van de dag wordt de luierbak geleegd en wordt de commode schoongemaakt.

4. Toilethygiëne

Handen wassen na toiletteren is noodzakelijk aangezien ziektekiemen via de handen vaak voor besmetting zorgen. Denk hierbij ook aan besmetting van sanitair en speelgoed dat aangeraakt wordt. Na elk toiletgebruik moeten de kinderen hun handen wassen, wees hier alert op! Er wordt geen speelgoed meegenomen naar het toilet.

Bij het gebruik van de wc-tjes voor de kinderen worden deze aan het einde van de dag schoongemaakt.

De kinderen gaan onder toezicht van de pedagogisch medewerkers naar het toilet. Er gelden de volgende regels:

- Wij zitten op het toilet.
- Wij wassen onze handen na het toiletbezoek.
- Wij nemen geen speelgoed mee naar het toilet.

5. Schoonmaakschema

Houd je aan het schoonmaakschema. De pedagogisch medewerkers zijn verplicht de ruimte (hierbij horen ook de kasten!) schoon en opgeruimd te houden. Let ook op de vaatdoekjes, handdoeken en theedoeken. Verschoon deze minimaal elk dagdeel en bij zichtbare verontreiniging. Vaatdoekjes dienen na elk gebruik te worden uitgespoeld onder heet stromend water.

In het schema dat de knuffels, verkleedkleden, textiel en stoffen speelgoed maandelijks op 60 graden gewassen moet worden. Als een ziek kind hiermee gespeeld heeft, dan direct na het spelen wassen! Hetzelfde dient te gebeuren als stof en textiel met bloed of wondvocht is bevuild. Controleer de toiletten ook regelmatig op natte vloeren. Zo nodig droogmaken. De kranen na weekenden door laten lopen. Reinig de kranen en wasbakken dagelijks. Stofzuigen en dweilen wordt niet gedaan waar de kinderen bij zijn. Het speelgoed wordt ook regelmatig gereinigd.

6. Overlast vliegen en ongedierte

Worden er vliegen en/of ongedierte gesignaleerd, dan worden deze direct door de pedagogisch medewerker verwijderd en wordt het oppervlak goed schoongemaakt.

7. Voedselbereiding

- Voedselbereiding vindt plaats in een schone omgeving en met schoon keukenmateriaal.
- Voedselbereiding en verschenken gebeurt op gescheiden plekken.
- Etensoverblijfselen mogen niet worden hergebruikt.
- Kruimels en andere etensoverblijfselen worden weggegooid.
- Voor ieder gebruik wordt de houdbaarheidsdatum van een product gecontroleerd.
- Na het openen van een product wordt de datum van die dag genoteerd.
- Voor de kinderen en eventueel voor de kleuters worden bepaalde voedingsmiddelen in de lengte doorgesneden. (bijvoorbeeld; druiven, tomaten, knakworsten, pannenkoeken etc.).

8. Zieke medewerkers

Medewerkers die een ziekte hebben van besmettelijke of allergische aard dienen een arts te raadplegen. Zij besteden extra aandacht aan de handhygiëne.

9. Reinigen van textiel

Textiel wordt zoveel mogelijk op minimaal 60 graden gewassen. Met bloed of pus bevuild kleding moet op minimaal 60 graden gewassen worden.

BIJLAGE 4: WERKAFSPRAKEN VEILIGHEID

Bij de opvang van kinderen staat veiligheid voorop. Door een aantal gemakkelijk uitvoerbare gedragsregels en kleine aanpassingen in de ruimte, waarborg je de veiligheid van de kinderen. Stel huisregels op waaraan iedereen zich moet houden en die een gewoonte worden en registreer de ongelukken die desondanks toch voorgekomen zijn. Gebruik hiervoor het Formulier Ongevallen registratie uit bijlage 2.

Om de veiligheid van de kinderen binnen op de peuterspeelzaal het beste te bewaren, nemen we de volgende zaken in acht:

1. Vloer en muren

- Controleer of de vloer nat is. Wanneer een natte vloer wordt aangetroffen maakt de pedagogisch medewerker de vloer droog. Let hier vooral op bij de vloer in de toiletruimte.
- Controleer de vloer en muren op oneffenheden of losse delen.
- Vloerkleden op een gladde vloer kunnen vastgelegd worden met een antislip mat.
- Alleen kortpolige vloerkleden mogen worden neergelegd.
- Haal spijkers uit de muur als er niets aanhangt.
- Zorg voor goede deurmatten.
- Markeer op- en afstapjes door bijvoorbeeld stickers, verf of antislip.
- Laat geen losse voorwerpen op de grond slingeren.

2. Ramen en deuren

- De deuren worden alleen door de pedagogisch medewerkers geopend.
- Er wordt door de kinderen niet gespeeld bij de nooddeur. Hier zien de pedagogisch medewerkers op toe.
- De kinderen komen ten alle tijden onder begeleiding op de gang.
- Er wordt regelmatig gecontroleerd of de buitendeuren goed zijn gesloten.
- Tijdens de opvanguren blijft het grote draai/kiep raam dicht.
- De kinderen gaan onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers naar de buitenruimte.
- Waarschuw de kinderen voor het gevaar van glas in deuren of ramen.
- Controleer de veiligheidstrips bij deuren en ramen wekelijks op mankementen.
- De koortjes bij het raam worden hoog aan het haakje weggehangen.

3. Elektra

- Alle wandcontactdozen zijn kindvriendelijk.
- Voorkom losse snoeren of elektrische apparaten waar de kinderen makkelijk bij kunnen. Verwerk eventuele losse snoeren in kabelgootjes.

4. Giftige stoffen en gevaarlijke middelen

- Ruim gevaarlijke middelen (schoonmaak, sigaretten, medicijnen, aanstekers, lucifers, vlekkenwater en verf in een hoge afgesloten kast op.
- Wees bewust van giftige planten.
- Zet voorraad in een afgesloten kast.
- Gebruik geen chemicaliën met oplosmiddelen!
- Spuitbussen zijn ten strengste verboden in de ruimtes waar kinderen kunnen komen.
- Gebruik alleen lijm op waterbasis waar de kinderen bij zijn.
- In de peuterspeelzaal mogen geen voor kinderen gevaarlijke bestrijdingsmiddelen worden gebruikt.
- Niet spelen met vuur of chemicaliën.
- Gebruik geen sterk geurende producten. Ook sterk geurende bloemen mogen niet in het gebouw worden gezet.
- Tijdens en na verfwerkzaamheden, dient er extra worden gelucht, totdat de verflucht verdwenen is.
- Bij inslikken van giftige stoffen wordt direct 112 gebeld.

5. Speelgoed

- Controleer of het speelmateriaal geschikt is voor de kinderen van 2-4 jaar. Klein materiaal wordt hoog opgeborgen of in een afsluitbare kast.
- Controleer regelmatig het speelgoed op kapotte onderdelen en scherpe randen.
- Speelgoed dat stuk is uit de ruimte verwijderen en naar kantoor brengen voor reparatie.
- Zorg dat het speelgoed aansluit bij het ontwikkelingsniveau van het kind en begeleidt de kinderen bij het spelen met moeilijk materiaal.
- Alleen kortpolige speelkleden mogen worden gebruikt.
- Binnen- en buitenspeelgoed wordt gescheiden gehouden.
- Er is 2 keer per jaar een schoonmaakavond als het speelgoed en de groep schoon te maken.

6. Keuken

- Hete dranken worden buiten bereik van kinderen geplaatst.
- De waterkoker en het koffiezetapparaat staan achter op het aanrecht zodat de kinderen er niet bij kunnen.
- Na gebruik worden restjes water uit de waterkoker weggegooid. Zo wordt er voorkomen dat de waterkoker na gebruik met een restje heet water over een kind getrokken kan worden.
- Schoonmaak- en afwasmiddel bergen wij na gebruik meteen weer op i.v.m. de veiligheid.
- Het randje boven het aanrecht moet vrij blijven van voorwerpen.

7. Koordjes aan kleding

- Controleer of kinderen koordjes hebben aan hun kleding. Dit kan kinderen stikken of knellen.
- Verwissel kleding bij kinderen met koordjes wanneer deze een gevaar kunnen vormen.

8. Meubilair

- Controleer het meubilair regelmatig op scherpe randen, splinters e.d.
- Zorg voor voldoende loopruimte tussen het meubilair.
- Binnen lopen wij en buiten mag je rennen.

- De bureaustoelen zijn alleen voor de pedagogisch medewerkers, de kinderen mogen hier niet op zitten.
- Laat de kinderen nooit alleen in de stoelen/banken klimmen. Blijf altijd in de buurt en begeleidt ze indien nodig.
- Zet beweeglijke kinderen altijd naast of voor een pedagogisch medewerker.

9. Temperatuur en luchtvochtigheid

- In de leefruimte is de temperatuur normaal gesproken tussen de 18 en 21 graden.
 - Wijkt de temperatuur naar beneden af, dan wordt de verwarming aanzet of warmer gedraaid.
 - Is de temperatuur hoger, dan wordt de verwarming lager gezet of uitgedraaid. Eventueel wordt ook het raam opengezet en/of de zonwering omlaag gedraaid.
- Het CO₂ gehalte wordt dagelijks door de pedagogisch medewerkers gecontroleerd.
- Er wordt vooraf en na aanvang extra gelucht. De ramen/deuren worden opengezet.
- Tijdens bewegingsspelletjes wordt er extra gelucht. D.w.z. de ramen worden opengezet voor extra toevoer van verse lucht naast de aanvoer van de ventilatie.
- Er wordt gezorgd dat er geen grotere temperatuurverschillen zijn dan maximaal 5 graden.
- Boven de 25 graden wordt er extra geventileerd.

10. Verschonen

- Leg, voordat je met verschonen begint, alles alvast klaar.
- Er worden handschoenen gedragen tijdens het verschonen en/of handen worden gereinigd met water en vloeibare zeep.
- Zodra kinderen dit kunnen, klimmen ze zelf het trapje op naar de commode, onder het toezicht en begeleiding van de pedagogisch medewerker.

11. Persoonlijke spullen van de pedagogisch medewerkers

- Deze worden buiten bereik van de kinderen opgeborgen in een hoge of afgesloten kast.
- Meegenomen eten en drinken wordt voorzien van naam, in een aparte doos, zakje opgeborgen.
- Hete dranken en etenswaren worden buiten bereik van de kinderen gehouden en weggezet.

12. Halen en brengen

- Ouders moeten het van tevoren aangeven, als hun kind door een ander wordt opgehaald. Is dit niet doorgegeven, dan zal het betreffende kind niet worden meegegeven en worden de ouders eerst gebeld.
- Wanneer een biologische ouder niet bevoegd is zijn of haar kind te halen dient hiervoor een kopie van het gerechtig bevel overhandigt te worden aan het kindercentrum.
- Bij binnenkomst hangen wij de jassen en schooltassen op aan een haakje in de gang.
- De ouders halen de kinderen op bij de hoofdingang, in verband met het bestemmingsverkeer in de straat voor de school.

13. Entree (gedeelde ruimte school)

- De kinderen mogen niet zonder toezicht in de gang zijn.
- Bij het naar buiten gaan lopen de kinderen aan een evacuatiekoord en de kinderen gaan alleen onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers of ouders door de buitendeur. De pedagogisch medewerkers of ouders zullen de deuren openen en sluiten.

14. Groepsruimte peuterspeelzaal

- Het speelgoed wordt aan het eind van de ochtend en middag opgeborgen in de daarvoor bestemde kasten of bakken.
- Er zal geen speelgoed met kleine onderdelen op de groep aanwezig zijn.
- De vloer wordt regelmatig gecontroleerd op kleine voorwerpen.

15. Gymlokaal (gedeelde ruimte met school)

- Voordat de kinderen vertrekken naar het gymlokaal, worden de schoenen in de gang bij het peuterlokaal uit getrokken.
- De kinderen lopen twee aan twee rustig door de gang lopen naar het gymlokaal.
- Voordat de kinderen naar binnengaan, controleert een pedagogisch medewerker het gymlokaal op gevaarlijke objecten die risico's bevatten. De pedagogisch medewerker controleert of de banken voor de verwarmingen zijn geplaatst.
- De deur wordt alleen door de pedagogisch medewerker geopend en gesloten.
- De kinderen worden naar binnen begeleid en dienen meteen op de bank te zitten en te wachten op verdere instructies van de pedagogisch medewerker.
- Het klimtoestel mag alleen onder begeleiding van een pedagogisch medewerker gebruikt worden.

16. Toiletruimte Peuterspeelzaal

- De pedagogisch medewerker blijft in de deuropening van de groepsruimte staan zodat zij het kind in de gaten kan houden.
- De kinderen gaan altijd onder begeleiding van een pedagogisch medewerker naar het toilet, wanneer er een natte vloer wordt aangetroffen maakt de pedagogisch medewerker de vloer droog.
- Er zal altijd toezicht worden gehouden door de pedagogisch medewerker bij de toiletgang.

17. Buitenruimte peuterspeelzaal

- Er wordt toezicht gehouden op het klimtoestel. De kinderen mogen op de blauwe trap omhoog, maar niet via de blauwe trap naar beneden. De pedagogisch medewerker ziet erop toe dat de kinderen via de touwenbrug naar beneden gaan.
- Er worden schaduwplekken opgezocht en de kinderen worden tijdens de zomermaanden ingesmeerd ook worden er keuzes gemaakt om niet of korter buiten te spelen bij warme dagen. Er zijn bomen geplant op het schoolplein om schaduwplekken te creëren. Ook zijn er bij de zandbak houten palen neergezet zodat er een schaduwdoek opgehangen kan worden.

- Er wordt een gedeelte van het buitenplein gebruikt, dit wordt afgezet met pionnen, zodat de kinderen weten waar ze wel en niet mogen komen met de fietsen.
- De actieve bewegingsspellen worden op de open ruimte van het plein aangeboden.
- Het buitenhek gaat tijdens het buitenspelen altijd op slot. Om overzicht te houden op de kinderen tijdens het buitenspelen wordt het gedeelte waar zij mogen spelen afgezet met pionnen.
- De kinderen lopen niet zonder toezicht op het plein bij de hoofdingang tijdens het ophaalmoment.

BIJLAGE 5: PROTOCOL VERMISSING

Een vermissing van een kind is een calamiteit wat voor grote ongerustheid kan zorgen. Het is daarom van belang om hierbij overzichtelijk te kunnen handelen. In dit protocol is preventief beleid omschreven om de kans op vermissing tot klein mogelijk te houden. Daarnaast zijn de richtlijnen voor de werkwijze tijdens een vermissing omschreven.

Definitie "vermissing kind"

Hieronder staat beschreven wat we verstaan onder de vermissing van een kind;

- Als een kind tijdens het verblijf op één van onze peuterspeelgroepen zoekraakt.
- Wanneer het kind zonder toestemming meegenomen is door onbevoegde personen.

Risicomomenten

Risicomomenten zijn momenten waarop de kans het grootst is dat een kind vermist wordt. Het is daarom van belang extra oplettend te zijn wanneer;

- Kinderen worden gebracht/opgehaald door ouders.
- Wanneer kinderen naar het toilet gaan tijdens het buitenspelen.

richtlijnen pedagogisch medewerkers

Om het risico op een vermissing zo klein mogelijk te houden is het belangrijk om de volgende richtlijnen in acht te nemen:

- Elke pedagogisch medewerker weet hoeveel kinderen er op de groep aanwezig moeten zijn. Dit wordt bijgehouden aan de hand van de aanwezigheidslijst.
- Tel de kinderen regelmatig.
- De afwezigheid van het kind is gedurende de opvang zichtbaar op de iPad. De reden van afwezigheid wordt vermeld in de iPad en de naaste collega wordt op de hoogte gesteld.
- Laat geen onbekenden toe op de locatie. Vraag een onbekende naar de reden van komst en verzoek de persoon weg te gaan als de reden onbekend is. De komst van bijvoorbeeld onderhoudsmedewerker of reparateurs wordt altijd vooraf gemeld door de school of teamleidster. Bij twijfel; vraag naar een legitimatie!
- Waar kan zorg ervoor dat de groepsdeuren kindveilige sluitingen hebben zoals een deurklink hoog op de deur of een draaiknop.
- Maak over het sluiten van hekken en deuren ook goede afspraken met de basisschool. Mocht dit niet nageleefd worden meldt dit dan bij de teamleidster zodat zij in gesprek kan met de directeur van de basisschool.
- Controleer of de buitendeur dicht is wanneer je de groepsruimte verlaat om naar buiten te gaan met de kinderen.
- Houd nooddeuren gesloten, deze mogen in de basis alleen gebruikt worden bij ontruiming, gebruik deze dan ook niet om de ruimte te luchten.

- Maak afspraken met de kinderen over waar ze wel/niet mogen komen om hun veiligheid te waarborgen.
- Leer de kinderen aan om te vertellen wat ze gaan doen en waar ze heen gaan (bijvoorbeeld ik moet plassen).
- We zorgen ervoor dat een invalkracht/stagiaire goed op de hoogte is van het preventief beleid en de bijbehorende afspraken.

Als je weet dat een kind de neiging heeft om (bewust of onbewust) weg te lopen bespreek met ouders welk stappenplan we inzetten als het kind vermist raakt en welke extra maatregelen er wel en niet verwacht mogen worden van ons. Dit onderwerp kan ook preventief besproken worden tijdens het intakegesprek. Zorg dat alle medewerkers van de groep en de locatie hiervan op de hoogte zijn. Zorg voor een foto die meegenomen kan worden als er gezocht moet worden naar het kind. Zorg dat deuren goed gesloten zijn.

Afspraken met ouders

Om een preventief beleid goed uit te kunnen voeren is het van belang dat ouders de volgende afspraken kennen:

- Ouder(s) wordt tijdens de intake verteld dat zij het dienen door te geven wanneer hun kind afwezig zal zijn. Bij afwezigheid melden ouders dit telefonisch of via whatsapp.
- Ouders geven het bij het brengen aan indien een ander het kind komt ophalen.
- Een kind wordt niet meegegeven aan onbekende personen.
- In geval van twijfel wordt er contact opgenomen met de ouder(s) voor toestemming (ook als er bijvoorbeeld een opa/buurvrouw die al vaker is geweest het kind komt ophalen en de pedagogische medewerkers hierover niet op de hoogte zijn gebracht door de ouders).

Vermissing tijdens de opvang

Wanneer je ontdekt dat je een kind uit de groep mist kun je een aantal dingen doen die helpen het vermiste kind op te sporen. Dit betreft niet alleen het zelf zoeken naar het vermiste kind, maar ook het verzamelen van informatie over het kind en over de omstandigheden van de vermissing.

Onderneem de volgende stappen:

- Meld bij je naaste collega van de groep dat je een kind mist. Draag de zorg van de andere kinderen over aan je collega, zodat je je kunt richten op het vermiste kind. Een andere collega die niet aan het zoeken is brengt de teamleidster op de hoogte.
- Als je alleen op de groep bent; vraag een personeelslid van de basisschool om op de groep te staan (en de teamleidster te bellen). Zoek in de omgeving van de groepsruimte (toiletten, klaslokalen, gang etc.).
- Blijf kalm, denk helder na. Wanneer heb je het kind voor het laatst gezien? Wat was het kind aan het doen? Waar zou het mis kunnen zijn gegaan?

- Zie je het kind niet, schakel meerdere mensen (personeelsleden van de basisschool, ouders die op dat moment aanwezig zijn) in om te helpen zoeken. Vraag indien mogelijk hulp aan een andere volwassene om met je mee te zoeken. Let hierbij op dat de overige kinderen niet alleen worden gelaten.
- Persoon 1 bekijkt goed alle groepen/klassen, gangen, plekken van het gebouw. **Roep ondertussen het kind op een positief – stimulerende manier.** Vermijd het gebruik van een harde of boze toon, omdat dit het kind kan afschrikken. Kijk ook op plaatsen waar kinderen zich kunnen verbergen (achter een afvalcontainer, in een kast, enz.). Het kan voorkomen dat een kind zich verstopt en dan in slaap valt. Persoon 2 gaat buiten zoeken. Neem als het kan een foto van het kind mee. Neem een telefoon mee, zodat je bereikbaar bent, mocht iemand anders het kind vinden. Zoek buiten eerst op de plekken waar het kind gevaar zou kunnen lopen (water, putten, verkeerswegen, parkeerplaatsen etc.). Vraag aan voorbijgangers of ze het kind hebben gezien. Alle zoekende collega's/volwassenen hebben hun mobiel mee en aan. Let op: kun je niet samen zoeken, begin dan binnen en ga vervolgens buiten zoeken.
- Na 15 minuten zoeken in de directe omgeving, kom je op een centrale plek terug. Als het kind dan nog niet terecht is, bel je onmiddellijk de politie: **112! Zorg dat je de kindgegevens bij de hand hebt.**
- Noteer de naam van de politiefunctionaris die je geholpen heeft aan de telefoon en de naam van de politiefunctionaris die als je contactpersoon aangewezen is.
- Ouders worden geïnformeerd dat hun kind vermist is en dat de politie is gebeld om mee te helpen. Sta je alleen op de groep dan informeert de teamleidster uit stap 1-2 de ouders.
- Bij aankomst van de politie zullen zij de zoektocht overnemen, maar wij blijven – waar mogelijk – ook mee zoeken.
- Vermijd contact en uitspraken tegenover de media.

Als het vermiste kind terecht is

Het kan zijn dat een weggelopen/vermist kind, veel impact heeft op kinderen, ouders en de medewerkers. Dan is het raadzaam om een bijeenkomst te organiseren waar ouders en personeelsleden worden geïnformeerd over de toedracht, de situatie en de maatregelen die er worden genomen om het risico op herhaling te voorkomen. We spreken hierbij van nazorg.

De volgende acties zijn van belang als het kind terecht is:

- Informeer de politie als deze ingeschakeld is.
- Informeer vervolgens alle andere betrokkenen die weten dat het kind vermist is.
- Is het belangrijk om na te gaan wat de reden voor de vermissing was en wordt de vermissing in het eerstvolgende teamoverleg geëvalueerd.
- Wees voorbereid op eventuele pers. Een ouder of omstander kan de media ingeschakeld hebben. Alleen de directeur staat de pers te woord.
- Indien er behoefte is aan nazorg, verwijst ouders door naar professionele hulp/nazorg.

BIJLAGE 6: PROTOCOL ONTRUIMINGSPLAN

Bij het afgaan van het ontruimingsalarm zijn de volgende punten belangrijk:

Straal kalmte uit in woord en gebaar, gebruik weinig woorden, maar ga wel direct en beslist over tot onderstaande acties:

- Vertel de leerlingen dat we nu direct in een rij voor de deur gaan staan en alles verder laten liggen.
- Bedenk waar de nu eventueel ontbrekende leerlingen (kunnen) zijn.
- Leerlingen die op dat moment ontbreken en dicht in de buurt van het klaslokaal zijn (toilet of gang), laat je direct terugroepen naar de klas door een adequaat handelende en stabiele medeleerling (Voor alle overige leerlingen: zie het einde van deze instructie).
- Ondertussen maak je al een rij voor de klassendeur en een paar leerlingen laat je de ramen sluiten.
- Zelf sta je al vooraan deze rij met de klassenlijst in de hand.
- Zeg dat de leerlingen straks vlot doorlopen, maar beslist niet gaan rennen. Wacht op elkaar bij de trappen naar beneden, anders wordt het duwen en trekken.
- Ze gaan allemaal naar buiten door de weg die jij aanwijst.
- Neem de kortste weg naar buiten, maar als dit niet mogelijk is, kies dan de veiligste weg. Kies nooit een route die vol rook staat of al valpartijen of opstoppen laat zien.
- Het is verboden de lift nog te gebruiken (voor zover dat overigens ook nog kan) .
- Terwijl de klas naar buiten gaat, werp je nog een snelle blik in de direct aangrenzende kamertjes of ruimten i.v.m. eventuele achterblijvers.
- **Iedereen moet naar buiten** en de laatste sluit de deur.
- Loop daarbij vlot door zonder te rennen, te trekken of te duwen.
- Ga naar het grasveld aan de overzijde van de kleuterpleiningang. Let op: De groepen 6 tot en met 8 gaan via het hek bij de brievenbus naar het grasveld, zodat het niet te druk wordt bij de uitgang van het kleuterplein.
- Stel je daar op in rijen en controleer of alle leerlingen er zijn.
- Een BHV'er krijgt opdracht van HBHV om na te vragen of alle klassen compleet zijn.

Van te voren moet je de volgende zaken in je klas of groep al wel op orde hebben:

- Bespreek deze bovenstaande gang van zaken met je groep.
- Zorg er voor dat er een klassenlijst met namen bij de deur hangt.
- De gang- of looppaden en tussendeuren dienen altijd vrij te zijn van obstakels en losse snoeren of andere voorwerpen.
- Leerlingen die bij het afgaan van het ontruimingsalarm bijvoorbeeld bij de IB-er, RT-er, OA-er of iemand anders aan het werk zijn (vaak verder bij het klaslokaal vandaan), weten samen met deze dienstdoende personeelsleden dat ze **niet** terug moeten gaan naar de klas maar onder leiding van dit personeelslid of andere volwassene ook naar buiten moeten gaan, naar het grasveld, en zich pas daar bij hun eigen klas voegen. Dat scheelt namelijk heel veel tijd!

BIJLAGE 7: PROTOCOL GENEESMIDDELEN EN MEDISCH HANDELEN

Het doel van dit protocol is kindercentra een handreiking te geven over hoe in deze situaties te handelen.

Er zijn drie situaties te onderscheiden:

1. Het kind wordt ziek op de peuterspeelzaal.
2. Het verstrekken van geneesmiddelen op verzoek.
3. Medische handelen.

Het kind wordt ziek op de peuterspeelzaal

De pedagogisch medewerker neemt altijd contact op met de ouders om te overleggen wat er moet gebeuren (is er iemand thuis om het kind op te halen en te verzorgen?). Pijnstillers of koortsverlagende medicijnen worden alleen op doktersadvies verstrekt. Zetpillen worden niet gegeven door de pedagogisch medewerkers.

Als er sprake is van een mogelijke infectieziekte kan de GGD- wijzer geraadpleegd worden. In deze landelijke richtlijnen staan adviezen ten aanzien van infectieziekten. De GGD- wijzer kunt u bij de GGD opvragen of vinden op www.ggdnederland.nl.

Het verstrekken van geneesmiddelen alleen op doktersadvies

Kinderen krijgen soms geneesmiddelen of andere middelen (bijvoorbeeld zelfzorgmiddelen). Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld puffjes bij astma, antibiotica etc. Ouders vragen de pedagogisch medewerker om deze middelen aan hun kind te geven. In deze situatie hebben de ouders toestemming vooraf gegeven. Het is belangrijk deze toestemming schriftelijk vast te leggen. Het formulier wordt toegevoegd aan het kinddossier en er wordt regelmatig gecheckt of de gegevens nog correct zijn.

Welke gegevens:

- Om welke geneesmiddelen het gaat. Deze moeten in originele verpakking worden aangeboden met de houdbaarheidsdatum en gebruiksaanwijzing.
- Hoe vaak geven.
- In welke hoeveelheden.
- Op welke manier de geneesmiddelen gebruikt moeten worden.
- De periode waarin de geneesmiddelen moeten worden verstrekt.
- De wijze van bewaren en opbergen.
- De wijze van controle op de vervaldatum.

Het toedienen van de medicijnen

Medicijnen worden buiten het bereik van kinderen opgeborgen. Voordat de medicijnen door een pedagogisch medewerker op het kinderdagverblijf worden toegediend, dienen de ouders eerst zelf het kind de medicijnen toe te dienen, zodat ze zelf kunnen ondervinden hoe hun kind erop reageert. Wanneer de pedagogisch medewerker een kind medicijnen geeft wordt eerst de bijsluiter gelezen en de houdbaarheidsdatum gecheckt. Wanneer het medicijn

toegediend is wordt dit afgevinkt op een lijst, zodat het geneesmiddel niet per ongelijk twee keer toegediend wordt.

Wanneer het gaat om het verstrekken van geneesmiddelen gedurende een lange periode moet regelmatig met ouders overlegd worden over de ziekte en het daarbij behorende geneesmiddelgebruik op de peuterspeelzaal. Een goed moment om te overleggen is wanneer ouders een nieuwe voorraad geneesmiddelen komen brengen, en/of als er een nieuw geneesmiddel voorgeschreven is. Bespreek dan o.a. de volgende punten: reactie op medicijnen, reactietijd, manier van toedienen (hoe verloopt het, hoe kun je het handig aanpakken). Voor gebruik dient altijd de houdbaarheidsdatum worden gecheckt.

Mocht de situatie zich voordoen dat een kind niet goed op een geneesmiddel reageert of dat er onverhoopt toch een fout gemaakt wordt bij de toediening van een geneesmiddel, bel dan direct met de huisarts of specialist in het ziekenhuis. Dit is situatieafhankelijk. Natuurlijk worden ouders gebeld, zij zijn eindverantwoordelijk!

Bel bij een ernstige situatie direct het landelijke alarmnummer 112. Zorg in alle gevallen dat u duidelijk alle relevante gegevens bij de hand hebt, zoals: naam, geboortedatum, adres, huisarts en/of specialist van het kind, het geneesmiddel dat is toegediend, welke reacties het kind vertoont (eventueel welke fout is gemaakt).

Medisch handelen

Te denken hierbij valt aan het geven van sondevoeding, het meten van de bloedsuikerspiegel bij suikerpatiënten door middel van een vingerprikje, of het toedienen van een injectie. In zijn algemeenheid worden deze handelingen door de thuiszorg of de ouders zelf op de locatie uitgevoerd.

De pedagogisch medewerker moet zich, wanneer zij deze medische handelingen uitvoert, wel realiseren dat zij daarmee bepaalde verantwoordelijkheden op zich neemt.

Het zal duidelijk zijn dat de ouders voor deze medische handelingen hun toestemming moet geven. Hierbij gaat het om schriftelijke toestemming. Zonder toestemming van de ouders kan een pedagogisch medewerker niets doen.

Wettelijke regels

Voor de hierboven genoemde medische handelingen is er, binnen de wetgeving een aparte regeling gemaakt. De wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG) regelt wie wat mag doen in de gezondheidszorg. De wet BIG is bedoeld voor beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en geldt als zodanig niet voor personeel werkzaam in de kinderopvang.

Een pedagogisch medewerker die niet kan bewijzen voor een bepaalde handeling bekwaam te zijn, mag deze handeling ook niet uitvoeren. Een pedagogisch medewerker die wel een bekwaamheidsverklaring heeft, maar zich niet bekwaam acht – bijvoorbeeld omdat zij deze handeling al een hele tijd niet heeft verricht – zal deze handeling eveneens niet mogen

uitvoeren. Eenieder die bij het verlenen van zorg schade of een aanmerkelijke kans op schade aan de gezondheid veroorzaakt, is civielrechtelijk en strafrechtelijk aansprakelijk.

Mocht ten gevolge van een medische handeling een calamiteit zich voordoen, bel dan direct met de huisarts of specialist in het ziekenhuis. En bel de ouders, zij zijn eindverantwoordelijk.

Wondhygiëne

Wondjes bij kinderen of pedagogisch medewerkers moeten te allen tijde worden afgedekt met een waterafstotende pleister. Vervang deze pleister regelmatig door een nieuwe. Dep pus- en wondvocht altijd eerst met bijvoorbeeld een wattenstaafje en voorkom zo dat het gaat lekken.

Is materiaal of een oppervlak verontreinigd met wondvocht of pus, dan direct schoonmaken met reinigingsmiddel, gebruik hierbij altijd handschoenen. Let extra op de handhygiëne van kinderen die aan wondjes of blaasjes krabbelen. Gebruik wegwerphandschoenen bij elk contact met lichaamsvochten, wondvocht of bloed.

LET OP! Wordt een kind of een pedagogisch medewerker gebeten en komt er bloed uit de bijtwond, dan dient binnen 24 uur de bedrijfsarts, de huisarts of de GGD ingeschakeld te worden!

Bloed-Bloed contact

Om overdracht van virussen via bloed te voorkomen zijn de volgende hygiënemaatregelen van belang:

- Dek wondjes aan de handen af met een waterafstotende pleister.
- Draag wegwerphandschoenen bij elk contact met bloed of lichaamsvochten die zichtbaar met bloed zijn verontreinigd.
- Verwijderen van gemorst bloed:
 - o Met handschoenen aan bloed opnemen met een papieren tissue
 - o Vervolgens de ondergrond huishoudelijk schoonmaken met water en zeep
 - o Daarna desinfecteren met alcohol 70% (Zie ook 'desinfecteren')
- Linnengoed en kleding met bloedvlekken wassen op 60°C. Indien dit niet mogelijk is op het langste programma van 40°C wassen.

Als er toch bloed-bloedcontact geweest is moet allereerst de wond goed worden uitgespoeld met water. Vervolgens desinfecteren met Betadinejodium. Bij bloed op slijmvliezen alleen spoelen, niet desinfecteren. Daarna de GGD bellen om te overleggen of er nog aanvullende maatregelen nodig zijn, zoals bijvoorbeeld een injectie met antistoffen tegen hepatitis B. Belangrijk dat je de ouders/verzorgers direct informeert.

Extra informatie:

In het bloed van sommige mensen zijn virussen aanwezig zijn zoals hepatitis B-virus en HIV. Omdat de besmetting met deze virussen dikwijls al rond de geboorte plaatsvindt en dan niet

tot klachten leidt, weten de dragers van deze virussen soms zelf niet eens dat zij besmet zijn. Via bloed-bloedcontact of bloed-slijmvliescontact kunnen de virussen op anderen worden overgedragen. Bij bloed-bloedcontact komt het bloed van de ene persoon direct in contact met het bloed van een andere persoon, bijvoorbeeld als iemand zich prikt aan een gebruikte injectienaald. Bij bloed-slijmvliescontact komt het bloed van de ene persoon in contact met de slijmvliezen van de nadere persoon, bijvoorbeeld een bloedspat die in het oog komt. Het hepatitis B-virus en HIV kunnen ook via intiem seksueel contact worden overgedragen. Hepatitis B-virus en HIV kunnen niet zelfstandig de huid passeren. Besmetting vindt dus niet plaats als er een druppel bloed of sperma op intacte huid terecht komt.

Hepatitis B en HIV zijn *niet* overdraagbaar via:

- Aanraken of zoenen
- Gezamenlijk gebruik van servies
- Urine, ontlasting, speeksel, braaksel, traanvocht, of zweet, zolang er geen zichtbaar bloed aanwezig is

Handelen bij een koortsstuip

Wat stel je vast bij koortsstuipen?

- Koorts
- Schokkende bewegingen
- Bewustzijnsverlies
- Stokkende ademhaling
- Blauwverkleuring van nagels en lippen
- Het wegdraaien van de ogen

Wat doe je bij koortsstuipen?

- Leg het kind op de grond en maak ruimte vrij zodat het zich niet kan bezeeren
- Direct 112 (laten) bellen en vermelden dat het kind koortsstuipen heeft
- Een kind met stuipen mag je niets te drinken geven

Waarschuwen ouders

- Ouders worden na de aanval op de hoogte gebracht.
- Het kind moet worden opgehaald.
- Eventuele medicatie wordt gegeven volgens protocol medicijn verstrekking.

BIJLAGE 8: GEDRAGSPROTOCOL

In dit protocol staat beschreven hoe de Kiekeboe gewenst en ongewenst gedrag ziet en hiermee omgaat. Bij de Kiekeboe zal aandacht worden besteed aan de christelijke normen en waarden en gestreefd worden naar een liefdevolle omgang met elkaar.

Er zijn gedragsregels waar zowel ouders, kinderen als pedagogisch medewerkers zich aan moeten houden. Deze gedragsregels zijn er om duidelijkheid te bieden en grensoverschrijdend gedrag zoveel mogelijk te voorkomen.

1. Gedragsontwikkeling en gewenst gedrag

Kiekeboe wil kinderen graag begeleiden in hun ontwikkeling en dus ook in de ontwikkeling van hun gedrag. Het gewenste gedrag komt neer op het uiten van de christelijke normen en waarden. In de praktijk betekent dit dat we de kinderen leren dat ze een bepaalde verantwoordelijkheid hebben om voor elkaar te zorgen en naar elkaar om te zien. Ook willen we uitstralen dat ieder kind recht heeft op dezelfde behandeling en ieder kind geliefd en uniek is. Om te bereiken dat kinderen het gewenste gedrag laten zien, is het noodzakelijk dat de pedagogisch medewerkers de juiste gedragingen en regels voorleven. Kinderen observeren het gedrag bij rolmodellen, in dit geval de pedagogisch medewerkers, slaan deze informatie op en handelen er vervolgens zelf naar (sociale leertheorie; Bandura).

Daarnaast het voorleven van het gewenste gedrag, zijn er een aantal gedragsregels die duidelijkheid bieden voor kinderen in welke situatie ze welk gedrag moeten laten zien. Deze gedragsregels worden op de groepen op een kinderlijke manier met elkaar opgesteld. De kinderen worden actief in dit proces betrokken, om hen verantwoording en inspraak te geven. De regels worden positief geformuleerd en afgestemd op het ontwikkelniveau.

Tussen de 2 en 4 jaar leren kinderen hun gedrag aan de omgeving aan te passen, dit wordt ook wel socialisatie genoemd. Een kind leert dan rekening houden met anderen, controle houden over negatieve emoties en gehoorzamen aan regels. In de peuterfase zijn kinderen vaak nog egocentrisch en proberen ze uit waar de grens ligt. In deze leeftijdsfase bieden we de kinderen structuur en grenzen, waardoor duidelijkheid gecreëerd wordt. Het consequent ingrijpen wanneer de sociale regels worden overschreven, zal hierbij helpen.

- Korte stopwoorden bij gedrag wat niet wenselijk is (uitgebreide uitleg heeft nog weinig zin)
- Liever gewenste gedrag bekrachtigen
- Maak altijd duidelijk welk gedrag gewenst is
- Communiceer op ooghoogte en zorg dat het kind zich veilig voelt

Algemene gedragsregels voor de kinderen

- Wij zeggen aardige dingen tegen elkaar.
- Iedereen wordt geaccepteerd zoals hij/zij is; alle mensen zijn verschillend en dat is prima.
- Iedereen gaat respectvol met elkaar om, er worden geen racistische opmerkingen gemaakt.
- Iedereen mag meedoen.
- Wij luisteren naar elkaar.

2. Grensoverschrijdend gedrag

Onder grensoverschrijdend gedrag wordt al het gedrag verstaan dat de (sociale en emotionele) veiligheid in gevaar brengt. Dit kan bijvoorbeeld fysiek geweld zijn (schoppen/slaan etc.) of emotioneel geweld (pesten, buitensluiten etc.). Er kan ook sprake zijn van grensoverschrijdend gedrag van het kind richting de pedagogisch medewerker. Dit kan ook zowel fysiek als emotioneel zijn.

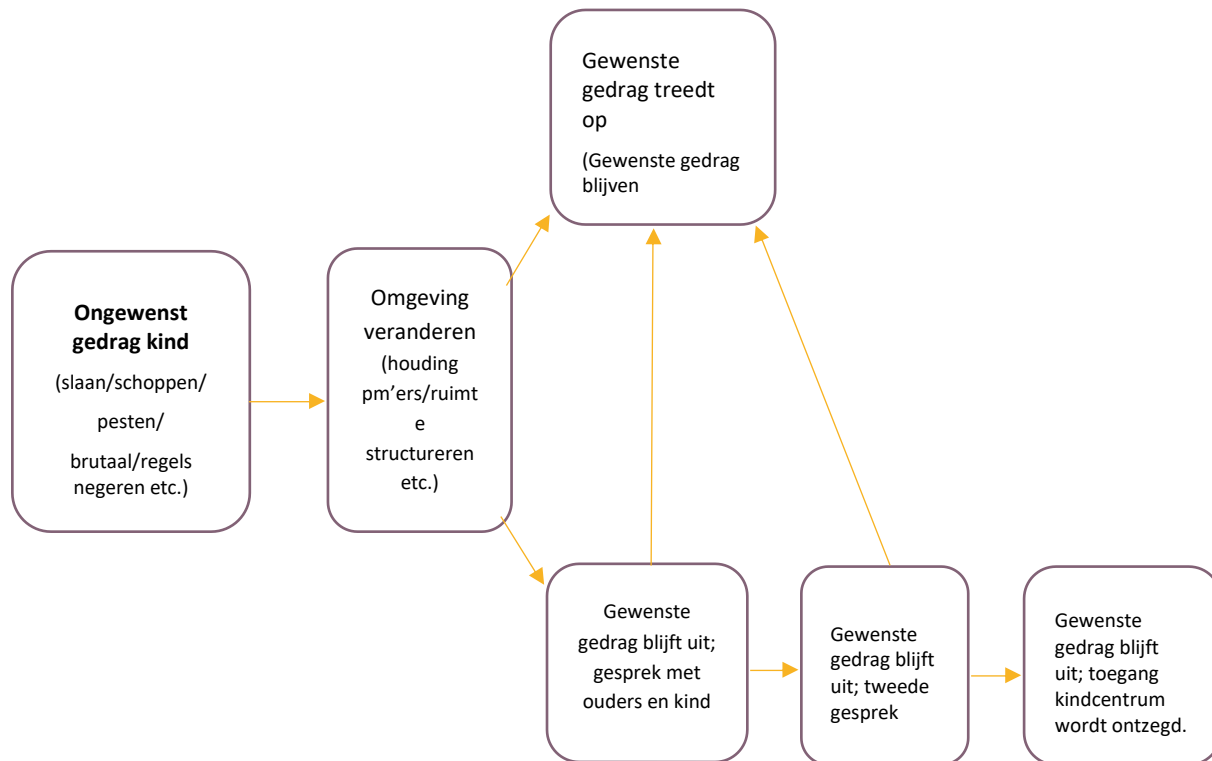
2.1 Omgeving kind

Wanneer een kind ongewenst (grensoverschrijdend) gedrag vertoont, wordt er eerst gekeken wat er in de omgeving van het kind verbeterd kan worden. Voorspelbaarheid tonen en consequent zijn is bijvoorbeeld erg belangrijk, maar dit kan in de praktijk soms erg lastig zijn. We stimuleren pedagogisch medewerkers om met de ik-boodschap te communiceren en het positieve gedrag van de kinderen uit te lichten. Bij de groepsbezoeken vanuit het kwaliteitsteam wordt hierop gelet en op gecoacht. Er worden ook trainingen aan de pedagogisch medewerkers gegeven om de pedagogisch medewerkers bewust te laten worden van hun eigen rol hierin.

2.2 Omgang met grensoverschrijdend gedrag

Wanneer er na aandacht geven aan een positieve omgeving nog steeds problemen zijn met betrekking tot ongewenst gedrag van een kind, zal dit protocol in werking treden. Er wordt dus éérst altijd uitgebreid aandacht besteed aan zelfreflectie door de pedagogisch medewerkers en de peuterspeelzaal op hun eigen handelen. Indien het ongewenste gedrag van het kind blijft bestaan, zal er een gesprek met de ouders plaatsvinden, eventueel met het kind erbij als dit passend is bij de situatie. Hierin zal benoemd worden welk gedrag er als grensoverschrijdend gezien wordt en welke gevolgen hier momenteel zichtbaar van zijn op de groep. In dit gesprek zullen afspraken worden gemaakt over het ongewenste en gewenste gedrag en binnen welk termijn het gewenste gedrag zichtbaar moet zijn. Het kind zal (door orthopedagoog of pedagogisch coach en/of pedagogisch medewerkers) begeleid worden in het veranderen van zijn ongewenste gedrag in gewenst gedrag. Van groot belang hierbij is dat de omgeving mee verandert en het kind van alle kanten steun ontvangt. Er kan eventueel nog een evaluatiegesprek plaatsvinden met ouders en kind.

Wanneer eventuele aanpassingen op de groep/beloningssystemen etc. niet leiden tot voldoende gedragsverandering, zal er nog een gesprek plaatsvinden. In dit gesprek zal duidelijk worden gemaakt dat wanneer het gedrag na dit gesprek niet zal veranderen, het kind dan toegang tot de peuterspeelzaal ontzegt zal worden in verband met de (emotionele) veiligheid van de andere kinderen op de opvang en de pedagogisch medewerkers. In onderstaand schema wordt dit proces schematisch weergegeven.

Wanneer het grensoverschrijdende gedrag dermate ernstig is dat dit direct een gevaar vormt voor de omgeving, kan het kind direct de toegang tot de Kiekeboe ontzegd worden en zal niet eerst het zorgtraject doorgelopen worden. De reden van het weigeren van de toegang, zal besproken worden met de ouders van het kind. Er zal ook bekend gemaakt worden welke vervolg stappen er genomen zullen worden, zoals contact zoeken met hulpinstanties, zoals bijvoorbeeld Veilig Thuis, de politie of het CJG. Afhankelijk van de aard van de situatie zal bekeken worden of het weren tijdelijk is of definitief. Wanneer het gaat om een tijdelijke periode van weren, zal er bekeken en onderzocht worden wat de beste methode is om het kind weer op te vangen op de opvang. Het welbevinden van het kind, ook van de andere kinderen en van de pedagogisch medewerkers zal hierbij voorop staan.

Gedragsregels specifiek gericht op (voorkomen of aanpakken van) grensoverschrijdend gedrag

- De medewerker zorgt er voor zichtbaar te zijn voor andere volwassenen als hij / zij alleen is met een kind.
- De medewerker gebruikt geen seksueel getint taalgebruik en maakt geen seksueel getinte grappen of opmerkingen.

- De medewerker grijpt in als zich ongewenste situaties (dreigen) voor te doen.
- Er wordt actief aandacht besteed aan zelfredzaamheid en weerbaar gedrag.
- Foto's, die op of rond de Kiekeboe worden gemaakt, worden alleen bewaard, bewerkt of verspreid met toestemming van de ouders of verzorgers van de kinderen.
- Foto's van kinderen worden alleen gepubliceerd met schriftelijke toestemming van ouder of verzorger.
- De Kiekeboe distantieert zich van beeldend en schriftelijk materiaal waarin een kind, ouder, medewerker wordt voorgesteld als minderwaardig of lustobject.

Er zijn verschillende soorten grensoverschrijdend gedrag mogelijk. Er is grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling, van kinderen richting pedagogisch medewerkers, van pedagogisch medewerkers richting kinderen en van ouders richting pedagogisch medewerkers.

2.3 Grensoverschrijdend gedrag van pedagogisch medewerkers richting kinderen, het vierogenprincipe en grensoverschrijdend gedrag van ouders richting pedagogisch medewerkers

2.3.1 Grensoverschrijdend gedrag van pedagogisch medewerkers richting kinderen.

De pedagogisch medewerkers dienen zich ook te houden aan de gedragsregels die voor iedereen gelden. Wij zijn ons ervan bewust dat pedagogisch medewerkers een belangrijke voorbeeldfunctie hebben richting de kinderen, ouders en naar collega's en stagiaires. Daarnaast dienen pedagogisch medewerkers zich te houden aan de beroepscode.

Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG-verklaring) en staan ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang (PRK) en zijn in het PRK aan onze organisatie gekoppeld. Hierdoor worden medewerkers continue gescreend.

2.3.2 Het Vierogenprincipe

Om het risico op grensoverschrijdend gedrag te verkleinen, werken we met een vier-ogen-principe en zorgen er met elkaar dat er volgens dit beleid wordt gewerkt. Dit houdt in dat de beroepskracht of de beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gehoord of gezien kan worden door een andere volwassene. Er zijn altijd minimaal twee pedagogisch medewerkers bij de Kiekeboe aanwezig.

Het vier-ogen-principe verkleint niet alleen het risico ten aanzien van seksueel misbruik, maar ook het risico ten aanzien van kindermishandeling in de brede zin, terwijl er tevens sneller en effectiever kan worden ingegrepen als een kind of pedagogisch medewerker iets overkomt. Het is een sociale controle, maar ook zeker een extra zorg. In hoofdstuk 5 wordt het vier-ogen-principe nader toegelicht hoe dit bij de Kiekeboe tot uiting komt.

2.3.3 Grensoverschrijdend gedrag van ouders richting pedagogisch medewerkers

Wanneer ouders de peuterspeelzaal betreden, wordt er van hen verwacht dat ze zich houden aan de gedragsregels. Wanneer ouders zich niet gedragen volgens de gedragsregels, wordt er met hen een gesprek aangegaan over het desbetreffende gedrag. Ouders hebben ook een belangrijke voorbeeldfunctie naar de kinderen. Wanneer ouders gedrag vertonen die de veiligheid van de kinderen en (pedagogisch) medewerkers op negatieve wijze beïnvloed, kan er op grond van de algemene voorwaarden, hen de toegang tot de opvanglocatie ontzegd worden.

2.3.4 Meldcode

Bij vermoedens van mishandeling, verwaarlozing of misbruik door ouders, (pedagogisch) medewerkers, stagiaires en beroepskrachten in opleiding treedt direct de meldcode in werking en zal het bijbehorende stappenplan gevolgd worden. Ook als er sprake is van seksueel ongewenst gedrag van een kind naar een ander kind, treedt de meldcode in werking.

2.3.5 Werkwijze

Wanneer grensoverschrijdend gedrag door iemand wordt opgemerkt, zal het eerst zorgvuldig worden geobserveerd, zodat er een duidelijk plan van aanpak kan worden gemaakt.

1. Vermoeden/ inschatten: wanneer iemand denkt dat er sprake is van grensoverschrijdend gedrag, zal eerst de situatie goed ingeschat moeten worden. Middels een observatie kan bijgehouden worden wanneer het gedrag zich voordoet, hoe vaak, wat er aan het gedrag voorafgaat en wat de ernst is.
2. Bespreikbaar maken/overleg: de bevindingen worden met de hoofdleidster overlegd (eventueel in een groepsoverleg besproken). Aan de hand van deze bespreking wordt er bekeken of dit protocol verder ingezet wordt, of dat er a.d.h.v. de bevindingen een ander protocol ingezet dient te worden.
3. Verandering: zoals beschreven in paragraaf 2.1 zal eerst altijd gekeken worden wat de peuterspeelzaal kan bijdragen aan de gewenste gedragsverandering.
4. Evalueren: onderstaand schema zal gevolgd worden bij het proces van gedragsverandering. Er zal altijd evaluatie plaatsvinden, zodat er eventueel aanpassingen voor de toekomst kunnen worden gedaan.

BIJLAGE 9: PROTOCOL VOEDING

Jong geleerd is oud gedaan, en dat geldt zeker ook voor een gezonde leefstijl. Wanneer je werkt in de kinderopvang, bestaat een groot deel uit het aanleren van gezonde gewoontes. Je neemt immers de zorg voor het kind tijdelijk over van de ouders. Kinderen leren van jou het goede voorbeeld en je kunt ouders bijstaan in de opvoeding.

De Kiekeboe vindt gezonde voeding heel belangrijk. Wij bieden de kinderen gezonde voeding aan. Uit onderzoek is gebleken dat kinderen te weinig groente, fruit, vitamine D en ijzer en juist snel te veel melkproducten, calorieën, vitamine A en zout binnen krijgen. Hier proberen wij dus op te letten. Kinderen hebben ongeveer 750 ml vocht per dag nodig. Daarom drinken wij op vaste momenten.

Dit protocol is gebaseerd op de 'Hygiëne richtlijnen voor kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en buitenschoolse opvang, mei 2016.

Risico's

Bij de beheersing van risico's is een aantal aspecten van essentieel belang in alle fasen van de voedingsverzorging, dat wil zeggen van de aankoop of ontvangst van voedingsmiddelen tot de uitgifte. Het betreft de beheersing van

- Temperatuur
- Reinheid
- Versheid

De juiste temperaturen bij de voedingsverzorging worden beheerst door stelselmatige en goed uitgevoerde controles en/of metingen. Wees je ervan bewust dat in de dagelijkse praktijk de feitelijke temperaturen kunnen afwijken van de vereiste temperaturen. Er moet te allen tijde gezorgd worden voor de juiste serveer temperatuur.

Reinheid in de organisatie wordt beheerst door het handhaven van de persoonlijke hygiëne en de bedrijfshygiëne. Maak bijvoorbeeld van het handen wassen een routine, en wees je ervan bewust dat een op het oog schone organisatie niet betekent dat de apparatuur of werkruimten daadwerkelijk schoon zijn. De voedselveiligheid is vooral in het geding bij de behandeling van versproducten omdat deze gevoelig zijn voor besmetting. Belangrijke oorzaken voor deze besmetting zijn het onvoldoende wassen en spoelen van eetwaren en het verwerken van oude voorraden in verse eet- en drinkwaren en in alle fasen van de voedingsverzorging door kruisbesmetting.

Versheid wordt beheerst door controle op de houdbaarheidsdatum en bewaartemperaturen van levensmiddelen. De versheid is vooral in het geding bij de bereiding van voedingsmiddelen uit versproducten.

Fruit en groenten eten

Pedagogisch medewerkers wassen de handen voor het bereiden van fruit en groenten. Fruit en groenten worden zo snel mogelijk na de bereiding opgegeten. Kinderen wassen de handen voordat het fruit en groenten aangeboden wordt. Indien het fruit of de groente met schil verstrekt worden moet de schil goed afgespoeld worden.

Het fruit wordt in niet al te kleine stukjes gesneden en samen met de groenten op een bord gelegd. Daarna mag een eerste kind een stukje fruit van het bord pakken en schuift dan het bord naar het volgende kind. Zo gaat het bord rond tot al het fruit op is.

Drinken

Bij het fruitmoment mogen de kinderen drinken uit hun van huis meegenomen beker.

Traktaties

Bij Kiekeboe worden natuurlijk ook verjaardagen gevierd. We proberen de ouders erop te wijzen, dat je ook leuke en lekkere gezonde traktaties kunt geven. Krijgen de kinderen als traktatie diverse snoepjes, dan mogen ze natuurlijk wel een snoepje eten, maar het restant gaat in hun mandje om mee naar huis te nemen.

Allergieën

Ouders geven bij de intake aan, of een kind allergisch is voor iets of een voedselintolerantie heeft (mits ook bij hen bekend). Krijg je een nieuw kind in de groep, check dan te allen tijde eerst het intake formulier. Heeft een kind een allergie of intolerantie zorg er dan voor, dat de collega's dit ook weten. Door middel van een schrijven op een goed zichtbare plek in de groep, bijvoorbeeld in een keukenkastje.

BIJLAGE 10: PROTOCOL BUITENSPELEN

Buitenspelen heeft bij de Kiekeboe een belangrijke plek in de dagindeling. Het is gezond voor de kinderen. De wereld van een kind wordt letterlijk groter wanneer het buiten speelt. Het kind kan heel veel ontdekken: het voelt gras, zand en steen en ervaart de verschillende weersomstandigheden. Buiten mag je rennen, hinkelen, voetballen, verstoppen, fietsen, gillen en zingen. Kortom het kind kan zich buiten op een hele andere wijze uiten dan wanneer hij binnenspeelt.

Daarom gelden er ook andere regels. Als Kiekeboe vinden wij dat het kind gestimuleerd moeten worden om zichzelf en de wereld om zich heen te ontdekken.

Ook leren we het kind omgaan met omstandigheden die anders zijn. Bijvoorbeeld dat het kind de snelheid waarmee het fietst moet aanpassen in de buurt van andere kinderen en niet achteruit fietst.

Naast gedragsregels voor de kinderen, hebben wij ook regels die de hygiëne en veiligheid betreffen. Deze zijn algemeen geldend voor de gehele organisatie.

Op de peuterspeelzaal wordt gebruik gemaakt van het schoolplein wat behoort bij de Ds. Joannes Beukelmanschool.

Toezicht

- Er is altijd toezicht op de spelende kinderen buiten (2-4 jaar) door beide pedagogisch medewerkers.
- De pedagogisch medewerker heeft een actieve rol in het buitenspelen met kinderen, bijvoorbeeld door het aanbieden van activiteiten.
- De pedagogisch medewerker ziet toe op de regels die de veiligheid, hygiëne en sociale omgang van de kinderen onderling betreffen.
- De pedagogisch medewerker ziet erop toe dat de kinderen geen kleine voorwerpen in hun mond stoppen.
- De pedagogisch medewerker laat de kinderen na het buitenspelen eerst handen wassen.

Inrichting buitenruimte

- De buitenruimte voldoet aan de wettelijke oppervlakte. (Aantal 3 tot 4m² per kind)
- De buitenruimte is begrensd door hekwerk van minimaal 1.20 meter hoogte. Het hekwerk wordt dagelijks gecheckt op defecten. Defecten worden, indien mogelijk, tijdelijk gerepareerd. Daarna wordt meteen melding gemaakt van het defect, zodat definitieve reparatie zo snel mogelijk gerealiseerd kan worden. Een aandachtspunt bij de hekken is, dat er altijd op gelet moet worden dat medegebruikers van het plein het hek goed afsluiten.
- Eventueel zwerfvuil wordt voor aanvang van het gebruik van de buitenruimte verwijderd.
- De kinderen gaan onder begeleiding naar binnen en buiten.
- Zand blijft in de zandbak.

- Wij ruimen alles netjes op na het spelen.

Materialen

- Defecte materialen worden niet gebruikt tot zij gerepareerd zijn. Wanneer een defect wordt geconstateerd wordt dit doorgegeven aan de teamleidster.
- De materialen zijn leeftijdsgebonden en worden ook dusdanig gebruikt.

Buitenspelen en weersomstandigheden

Regen:

- Wanneer het hard regent spelen we niet buiten.
- We raden ouders aan om laarzen mee te geven tijdens de herfst en de winter, en tijdens natte periode in de overige seizoenen. Het is tenslotte wel heel leuk om door de plassen te lopen met laarzen aan!

Temperatuur:

Beneden de 10 graden Celsius:

- Vraag ouders voor de kinderen dikke jassen en eventueel handschoenen, muts en een sjaal mee te geven.
- Ga in deze periode maximaal 15 minuten naar buiten.
- Zorg dat de kinderen in beweging blijven.

Boven de 25 graden Celsius:

- Zie hiervoor het Hitteprotocol, bijlage 12.

Insecten buiten:

- Controleer de kinderen na het buitenspelen op teken. Verwijder deze meteen met een tekentang en desinfecteer de plek.
- Controleer het terrein op rode mieren.
- Eet en drink in de zomertijd geen zoetigheid buiten.
- Zorg voor Prikweg *en* een tekentang in de EHBO-koffer.
- Zorg dat de kinderen geen zoetigheid aan mond en handen hebben.
- Wanneer insecten op of in de nabije omgeving van de vestiging een nest hebben gevormd graag melden. In dit geval zal er tot professionele bestrijding worden overgegaan.
- Buiten moet er gedronken worden met een rietje.

Werkafspraken en buitenspeelregels voor de peuterspeelzaal

- Het hek wordt op slot gedraaid tijdens het buitenspelen.
- De kinderen komen met de fietsjes alleen op de tegels.
- Het zand blijft in de zandbak, de zandbak wordt direct na het buitenspelen afgesloten.
- Na het buitenspelen wordt het speelgoed opgeruimd.

- Wij spelen niet voorbij de pionnen.

BIJLAGE 11: TOEGANGSBELEID

Bij Kiekeboe staat de veiligheid voor kinderen, ouders en werknemers voorop. Daarom is het belangrijk dat alle werknemers weten wat de regels zijn voor het binnenlaten van onbekenden. Het onderstaande is dus van groot belang:

Basisregel:

- Als er wordt aangebeld vragen wij met wie diegene een afspraak heeft. Wij verwijzen diegene eventueel door naar de juiste persoon, door de weg te wijzen of eventueel mee te lopen.

Hoe weet je of iemand een afspraak heeft?

- Afspraken staan in de agenda vermeld, bij aanvang van dienst agenda lezen.
- Het kan zijn dat op de dag zelf mondeling aan de pedagogisch medewerkers wordt doorgegeven, dat iemand verwacht wordt.

Van ouders /verzorgers wordt verwacht dat zij het kind in het lokaal brengen, maar ook weer ophalen. Kinderen worden niet meegegeven aan onbekenden. Er moet van tevoren duidelijk afgesproken zijn door wie het kind wordt opgehaald. Komen de kinderen door omstandigheden later, dan wordt er gevraagd aan de ouder dit graag door te geven aan één van de pedagogisch medewerker.

BIJLAGE 12: HITTEPROTOCOL

We krijgen steeds vaker te maken met extreem weer. Hierdoor kan het voorkomen dat de temperatuur op de groep oploopt tot boven de 25 graden. Organisaties moeten daarop anticiperen, want jonge kinderen zijn kwetsbaar bij hitte. Kinderen zijn kwetsbaar omdat zij zichzelf nog niet goed kunnen beschermen tegen de hitte. Hierdoor kunnen kinderen eerder uitdrogen of oververhit raken. Het is daarom belangrijk dat alle locaties van de Kiekeboe zich goed voorbereiden op hitte. Wees je bewust van de zonrisico's voor jezelf en de kinderen.

Welke klachten kan een kind krijgen bij hitte?

Kinderen worden sneller vermoeid, klagen over hoofdpijn en krijgen concentratieproblemen. Soms gaan ze sneller ademen en lijken ze benauwd. In ernstige situaties kan het lichaam uitdrogen en oververhit raken door verlies van te veel vocht en een stijgende lichaamstemperatuur. Wees extra alert op uitdroging bij kinderen bij:

- Overvloedig zweten
- Droge mond
- Minder naar de wc gaan/minder plasluiers (met donkergekleurde urine)
- Duizeligheid, misselijkheid/ braken of spierkrampen
- Huilen, in ernstigere gevallen zonder tranen
- Verminderde lichamelijke activiteit, lusteloos of slaperig, in het ergste geval raken kinderen bewusteloos

Vertoont een kind deze verschijnselen? Breng het kind dan naar een koele plek en laat het drinken, als het daartoe in staat is. Waarschuw een arts bij ernstige klachten of als de situatie niet verbetert.

Houd de huid van de kinderen goed in de gaten. Haal de kinderen die een rode huid hebben direct uit de zon. Mocht een kind bij de peuterspeelzaal gebracht worden met een rode huid? Wijs ouders dan vriendelijk op beschermde maatregelen die zij thuis kunnen ondernemen.

Tips om warmte-overlast te beperken in het gebouw

Zorg ervoor dat de warmte niet het gebouw in komt. Houd zoveel mogelijk ramen en deuren dicht als het buiten warmer is dan binnen.

- Doe de verwarming eerder in het seizoen uit of lager, dan warmen de muren, vloeren etc. niet onnodig op.
- Zorg voor zoveel mogelijk zonwering op in elk geval muren en ramen waar de zon de hele dag op staat.
- Probeer zoveel mogelijk apparatuur uit te zetten dat niet nodig is, want apparaten geven ook warmte af (denk aan o.a. computers, modems, printers en dergelijke).

Tips om warmte-overlast te beperken voor kinderen en collega's

- Bied de kinderen vaak te drinken aan, bij voorkeur water. Het is belangrijk om te drinken vóórdat de kinderen dorst krijgen. Houd daarom in de gaten of de kinderen voldoende drinken. Zet een kan met water en bekers op tafel en zorg dat deze aangevuld blijven, Vertel de kinderen dat ze mogen pakken wanneer ze willen.
- We zijn op de hoogte van de weersverwachtingen en volgen daarom de adviezen van het KNMI en/of RIVM. Indien nodig passen we het dagritme daarop aan.
- Plan geen intensieve bewegingsactiviteiten, pas het spel aan. Zoek daarbij een koele plek op, in of rond het gebouw.
- Laat kinderen niet te lang in de zon spelen en smeer de kinderen vooraf in met zonnebrandcrème met minimaal beschermingsfactor 30.
- Zoek verkoeling met waterspelletjes en zwembadjes. Plaats deze in de schaduw en zorg dat er altijd toezicht is. Ververs het water iedere dag.
- Bij sportdagen is het verstandig om het programma in te korten en meer pauzes te nemen. Zorg hierbij voor voldoende drinkwater. Vervang intensieve spellen door waterspelletjes in de schaduw.
- Gebruik waar het kan ventilatoren of de aanwezige airco.
- Houdt de temperatuur in de verschillende verblijfruimtes goed in de gaten. Dit wordt gedaan door middel van een CO2 meter waarop ook de kamertemperatuur wordt aangegeven.
- Maak sanitaire ruimtes vaker schoon i.v.m. de hogere temperatuur en snellere bacteriedeling.
- Zet overdag zo min mogelijk verlichting aan.
- Sluit de zonnewering (als deze aanwezig is) tijdig, 's morgens bij het openen van de locatie. Open de zonwering pas aan het eind van de dag. Het tijdig openen en sluiten van de zonwering kan 20% verschil maken in temperatuur.

Buitenspelen:

- We kleden de kinderen alleen binnen om. Bijvoorbeeld als ze hun zwemkleding aan doen om in een zwembadje te spelen.
- Zorg voor voldoende schaduwplekken op het plein.
- Tussen 11.00 en 15.00 uur spelen we alleen buiten in de schaduw, mocht er niet voldoende schaduw zijn dan blijven we binnen.
- Smeer de kinderen in voordat je gaat buitenspelen, en de zon schijnt, zonnig of half bewolkt, met zonnebrandcrème minimale beschermingsfactor 30. Van begin april tot september. Kinderen worden elke twee uur ingesmeerd. (Insmeren bij een temperatuur van 25 graden én/of zonkracht 3.)
- Via verschillende apps over UV straling kan iedere dag bekeken worden hoe sterk de UV straling is. Controleer deze ook op zonnige dagen buiten de periode april – september.
- Zorg voor voldoende drinken voor de kinderen. Geef de kinderen naar behoefte te drinken en geef de kinderen die niet vragen om te drinken elke drie kwartier een beker drinken.

- Alle kinderen dragen (water-)schoenen buiten.
- Plan wat rustige activiteiten, zodat de kinderen zich niet te veel hoeven in te spannen.

Andere aandachtspunten

- Geef het goede voorbeeld door zelf ook beschermende maatregelen te nemen.
- Smeer de kinderen een half uur voordat je gaat buitenspelen in.
- Smeer de kinderen opnieuw in nadat er met water is gespeeld.
- Gebruik zoveel mogelijk petjes/hoedjes om hoofd en nek te beschermen en draag zoveel mogelijk T-shirtjes ter bescherming tegen de zon.
- Let op zoutverlies, laat kinderen eventueel bouillon of vruchtensappen drinken
- Bij extreem warme dagen (35+ graden). Maak T-shirts en of petjes van de kinderen nat als ze buiten zijn. Binnen kun je een vochtige doek (washand) in de nek leggen. Bespreek met de teamleidster of het verantwoord is om naar buiten te gaan.

Communicatie met ouders

Informeer ouders over het belang van zonbescherming en de verwachtingen. Doe dit via het ouderportaal, tijdens de overdracht en/of een memo in de nieuwsbrief. Zorg ook voor voldoende reservekleding, petjes en zwembroekjes en/of- luiers zodat kinderen mee kunnen doen als de ouder het vergeet.

- Vraag om het kind bij warm weer luchtige kleding te laten dragen. Een petje/hoedje en zwemkleding mee te geven.
- Vraag om het kind thuis, voordat het naar de peuterspeelzaal gaat, in te smeren met zonnebrandcrème met minimaal 30+ beschermingsfactor.